

L'ESTEL

de Mallorca

ANTIC S'ARENAL DE MALLORCA

EL DIARI DELS MALLORQUINS

ANY XV. NÚMERO 337

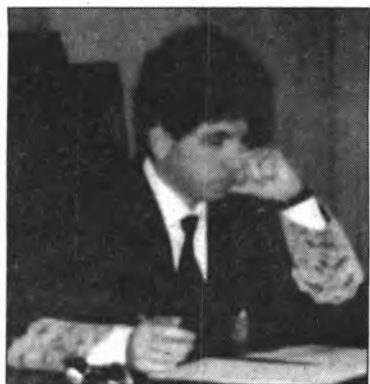
15 D'ABRIL DE 1996

PREU: 200 PTS

anys lleials a Mallorca

Complot "madrileta" contra la premsa en llengua catalana

El jutge Quintana Carretero (Madrid 1962), titular del Jutjat número 2.

Antonio Alemany,

Luis Cerdó.

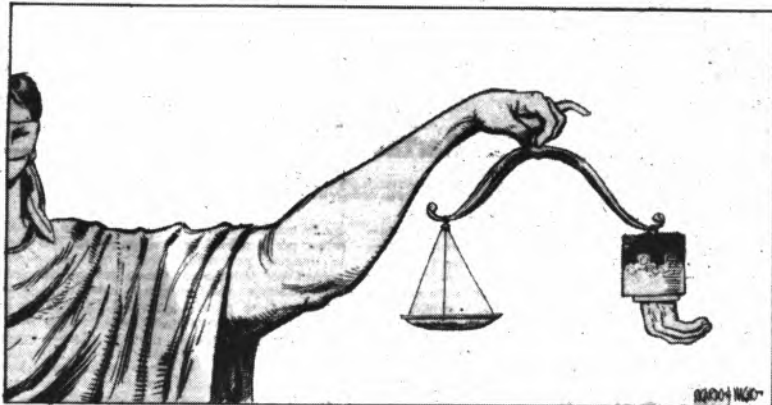

Ángel Neila (Burgos 1968)

Diario 16

La sentència racista dictada pel jutge madrileta Quintana Carretero ha anat precedida d'una intensa campanya de premsa duta a terme pel pamflet neonazi, també de Madrid, **Diario 16**. En aquest cas la complicitat moral ha estat claríssima. Va començar dia 17 de setembre amb el reportatge d'una pàgina signat per Ángel Neila titulat **La sociedad juzga a la Prensa**, i l'article d'Antonio Alemany **La baja moral y periodística de una revista y unos sujetos**; va continuar dia 14 de novembre amb el breu d'Antonio Alemany titulat **Jurado de imposible constitución**; i va durar fins després del judici quan dia 15 de març l'anticatalanista i responsable moral de l'atemptat contra el repetidor de TV3, Antonio Alemany, va envestir contra Antoni Artigues, un dels autors del peritatge filològic aportat per la defensa amb el breu **Dios los cría...** J. S. (més informació a les pàgines 19, 20 i 21) Ω

RICARDO Y NACHO

La corrupció de la justícia espanyola vista per Ricardo y Nacho (El Mundo, 21 de març de 1996).

Subscripció popular per recórrer la sentència:

Llibreta d'estalvi Sa Nostra
2051 - 0017 - 03 - 0082962188.

SUMARI

- 2 Foc i Fum
- 3 L'esperit republicà
- 4 L'antifranquisme
- 7 Independentisme
- 10 Muñoz Espinalt
- 11 Ball de bot
- 11 S'espanya Espanya
- 12 Parlem clar i llampant
- 13 Guàrdia Civil
- 18 Literatura a Mallorca
- 19 Judici
- 21 Carn Capolada
- 22 Xafarderies
- 24 Cuina de na Tonina

Especial dedicat a les barriades des Son Espanyolet, Son Pisà, Son Dameto, i Son Cotoner, de Ciutat. Si vos ha agradat, telefonau al 26 50 05 i el vos enviarem cada quinze dies.

Són els alumnes del Centre de Dansa i Música Pasos, de Son Dameto, que representaren una comèdia de dansa, música i mim a benefici dels nins que tenen càncer de l'associació ASPANOB l'abril de l'any passat. Ara preparen una altra actuació que tindrà lloc al mes de juny, a benefici de la mateixa causa.

En Sergi Castanyeda de Santa Catalina és el director del Taller de maquetes i arquitectura de Son Espanyolet. Lidera un equip d'arquitectes que fan maquetes d'urbanitzacions arreu d'Europa, el Nord d'Àfrica i també a Amèrica. La maqueta de l'Aeroport de Mallorca és feta seva.

El matrimoni Peiró-Ramírez regenta des de fa sis anys una botiga de banderes a Son Dameto. Els seus principals clients són els hotelers i els propietaris d'embarcacions.

Recorda! Quan hagi llegit aquest periòdic, si no en fas la col·lecció, regala'l a un amic, veí o parent. El país ho necessita.

Foc i Fum

MATEU JOAN I FLORIT

• L'Associació de Joves Escrip-tors en Llengua Catalana ens envien les bases dels premis literaris AGELLC que s'adjudicaran el mes de desembre de 1996. Les obres s'han de presentar al carrer de la Impremta, 1, pral. 2, de la Ciutat de Mallorca abans del trenta de setembre.

• Els nostres col·legues de *Fent Carrerany* de Maria de la Salut ens envien les bases del Certamen de Fotografia que se celebrarà el mes de maig d'enguany. Els interessats poden escriure a Associació Cultural "Fent Carrerany", carrer Antoni Monjo, 2, 07519 Maria de la Salut.

• El dia 16 de març es va celebrar a la seu de la revista *Fent Carrerany* una trobada de revistes de l'Associació de Premsa Forana. La idea era intercanviar impressions i maneres de fer feina. La utilització de diversos sistemes informàtics, així com la manera de confeccionar una revista varen esser els punts que es tractaren, tot per tal de millorar les diverses publicacions presents a la trobada.

• Rebem els resultats de l'enquesta avaluadora sobre l'ús de la llengua catalana a 313 centres escolars de les illes Balears (després de l'ordre Rotger) i constatarem que 294 fan l'ensenyament en llengua catalana i 19 no. Que 299 utilitzen el català per a la comunicació en general i 14 no. Que 300 centres fan la documentació en català i 13 no. Que 300 tenen la retolació del centre en català i 13 no. Que 300 disposen de material didàctics en català i 13 no en tenen.

• Valdria la pena saber a on estan aquests 13 centres escolars forasters per anar a escopir a la cara a aquests mestres que impedeixen la integració dels seus alumnes en aquest gran projecte que és Mallorca. També valdria la pena conèixer els pares dels pobres al·lots que no podran anar a les universitats del nostre país per manca de coneixement de la llengua nacional. Un parenostre pels qui van errats.

• Des d'aquesta secció demanem pau i concòrdia entre els col·laboradors de *L'ESTEL*. Per al nostre projecte, per aconseguir una Mallorca independent, rica i justa, hem de menester els dretes i els d'esquerres, els cristians, els jueus i els mahometans. També els qui són agnòstics i els ateus. L'enemic és Espanya i els que li van darrere.

• Traduïm d'*El País* que el president de la secció espanyola d'Amnistia Internacional, Santos Jorma, ha denunciat que segueix practicant-se la tortura a les comissaries i presons espanyoles. Jorna va dir que a dins Espanya hi ha tretze mil socis i donants d'Amnistia Internacional, mentre que n'hi ha uns dos-cents mil a la secció holandesa, unes cent vint-i-cinc mil a la britànica, seixanta-sis mil a l'austriaca i més de quaranta mil a la Noruega. Per això va fer una crida a la societat a fi que augmenti les seves aportacions en favor dels drets humans. Santos Jorma va demanar la creació d'un Tribunal Internacional Europeu que jutgi els crims de guerra i va citar en concret el cas de Bòsnia, on molts de crims queden impunes. Ω

Nación Andaluza és el nom d'una associació que ha nascut amb la fi d'aconseguir la independència d'aquesta nació veïna. Els interessats a rebre més informació d'aquest moviment independentista poden escriure a l'Apartat 952 del Puerto de Santa Maria.

L'ESTEL de Mallorca
SUBSCRIU-T'HI JA !!

N'Honorat Salom és nét de dona Catalina Calafell, senyora de Son Pisà, una possessió de trenta quarterades, entre Son Cotoner i Son Dameto, que actualment s'està acabant de construir. Son pare, en Macià Salom, no va voler urbanitzar la possessió. Els seus fills ho varen fer l'any 1982 quan el pare va morir. Ara es fa la darrera fase d'aquesta urbanització amb amples zones verdes i construccions de luxe.

En Llucià Vaquer d'Establiments va obrir ara fa trenta-sis anys un garatge de lloguer de cotxes sense xofer (rent-a-car) a Son Espanyollet. Ara que està jubilat, la titular del negoci és la seva esposa, Margalida Muntaner, filla de na Mones de Santa Catalina. En Llucià és el president de l'Associació de Persones Majors d'Establiments; allà fan sessions de gimnàstica dos dies a la setmana i un ball cada mes. Juguen a bingo, a truc i a billar.

N'Andreu Amengual d'Inca és des de fa tres anys el gerent d'AFIRE (Activitats físico-recreatives i esportives de les Balears). Aquesta organització té cura de l'esport a l'Ajuntament de Ciutat i a la majoria d'escoles de les Balears.

Joan Rullan, pagès: El sector turístic hauria de compensar l'agricultura mallorquina perquè li deu molt.

ΩΩΩ

Carme Feliu, regidora del PP per Ciutat: És fals que es vulgui imposar el català i prohibir el mallorquí.

ΩΩΩ

Francesc Valcaneres, expert en ball popular: Per descobrir les arrels d'un poble no es pot fer un folklorisme barater. Ha de ser un treball d'anàlisi seriós i profund.

ΩΩΩ

Miquel Payeras, periodista: El que s'imposa és que el PSM assumeixi la realitat. El creixement electoral –mirin, si no, els resultats del 3 de març– no ve per discursos salvadors de pàtries ni d'ideologies, sinó per la demostració de responsabilitat i de bona gestió. Trencar o deixar que altres trenquin –i que provoquin la destitució dels càrrecs del PSM– seria una enorme irresponsabilitat. Segurament el pacte està mal fet. Hi hagué greus equivocacions. Però trencar ara seria molt pitjor.

ΩΩΩ

Jaume Santandreu: L'església juga un paper cruel i criminal en qüestions com la utilització de preservatius.

J. SANTANDREU

ΩΩΩ

J.J. Pérez Belloch, periodista: Alguns telepredicadors de les tertúlies radiofòniques matinals de Madrid són un remei contra el restrenyiment: fan venir ganes de cagar. Potser no és Ramón Tamames qui se'n porta la palma amb un diarreic eficaç, però va aconseguint mèrits per aconseguir-ho.

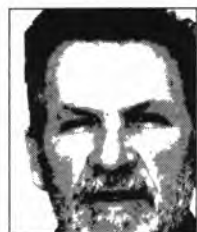
ΩΩΩ

Manuel Vázquez Montalbán, escriptor: Aznar es posarà barretina i farà travallengües en català.

NOTA

Com a conseqüència del rebombori causat per les columnes *Han dit...*, *De bona font, Sabieu què...?*, *Forasterades*, *Pugen i Davallen*, i davant possibles demandes judicials, d'ara endavant es responsabilitzen d'aquestes seccions Josep Palou i Jaume Sastre. Per altra part, aquests dos autors volen fer constar que no tenen res a veure amb el pseudònim Simó Tort Ballester.

Immigrant! Tu no pots ensenyar la llengua mallorquina als teus fills, però els mestres a l'escola sí que ho poden fer. Exigeix escoles catalanes al teu barri o al teu poble.

L'esperit republicà

EN JOAN QUETGLES, professor de Filosofia

Els set pecats mortals d'En Carl Marx (II)

ABANDONAR DEFINITIVAMENT EL LLAST DE LA FILOSOFIA MARXISTA, UNA CONTRIBUCIÓ PER A REFER EL DISCURS DE L'ESQUERRA CATALANA. Segueix l'enumeració dels pecats mortals de la teoria marxista.

2n. **Militarisme filosòfic.** En Marx és en guerra total contra la denominada *burgèsia*. L'objectiu essencial del comunisme que predica és la **destrucció d'un suposat ordre burgès, d'un denominat món de la burgesia**. La Filosofia passa a ser un instrument de guerra fonamental. Sense teoria revolucionària no hi ha revolució. Allò que importa no és la veritat. La recerca de la veritat és una activitat en interès de la burgesia. "Fins ara la Filosofia s'ha dedicat a interpretar el món; allò que importa és transformar-lo", confessa En Marx en un rapte de sinceritat. En Marx crea conceptes i teories com un fabricant d'armes de guerra. La seva intenció no és la recerca de la veritat, sinó **la creació de la veritat**. I crea tota una bateria de teories i conceptes que utilitza segons convé a cada moment de la guerra ideològica. Inicia una pràctica de cinisme: allò que importa a cada moment de la guerra ideològica és confondre l'enemic i guanyar la batalla (en aquest sentit, el feixisme és una versió dretana de la guerra ideològica; també crea i recrea la **veritat històrica** a cada moment de la guerra). Amb possessió d'aquesta arma bèl·lica, els comunistes marxistes s'han considerat ideològicament invencibles en el terreny de la batalla dialèctica. La **veritat absoluta** dependrà del resultat de la guerra (que En Marx donava per guanyada).

3r. **En Marx defuig d'aplicar la seva teoria a les formacions**

comunistes. En Marx i N'Engels varen escriure un gruixat volum intitulat **La ideologia alemanya** on intenten demostrar que l'alienació els diversos corrents ideològics de l'Alemanya de l'època són conseqüència del retard polític d'Alemanya. Sempre parlen de **l'endarrerida Alemanya**, on aleshores no s'havia produït encara la **revolució burgesa**. Allò que no expliquen és a veure com és que un advocat alemany i un fill d'un fabricant alemany esdevenen la **consciència del proletariat europeu**. Si Alemanya anava endarrerida socialment i ideològica, com s'explica que hi aparegui el **nou pensament proletari**? Si els grans nuclis proletaris eren a Anglaterra, com així prediu En Marx que l'inici de la gran revolució proletària havia de començar a l'endarrerida Alemanya? Bé; són preguntes retòriques perquè els marxistes, sempre són disposats a fer una nova teoria sobre qualsevol **contradicció històrica**.

4t. **En Marx, enemic de la República.** Les formacions comunistes posteriors no fan sinó seguir el camí antirepublicà i antidemocràtic proposat per En Marx. Ho confessa obertament i diu: "la revolució burgesa alemanya serà el preludi de la revolució proletària". Podeu constatar que la realitat històrica mostra que la presa del Poder per part de les formacions comunistes s'ha donat en aquells països on eren molt tendres i febles les institucions republicanes. De fet, allà on els marxistes deien **revolució proletària, allò que realment preparaven era un cop d'Estat**. El cop d'Estat d'En Lenin a l'octubre de 1917 es duia a terme sis mesos després de la proclamació de la República a Rússia. Observeu que l'establiment de règims

comunistes a Europa fou el resultat de cops d'Estat fets possibles per l'ocupació de l'exèrcit soviètic. A la República espanyola, els comunistes passaren des d'una posició de poder insignificant fins a constiuir-se en una amenaça per a la República. Observem que el darrer govern de la República era presidit pel doctor Negrín, del PCE. En tres anys de guerra, la carrera comunista fou fulgurant. A Catalunya-Principat, durant la guerra, vegeu els intents de cop d'Estat per part dels anarquistes i dels comunistes.

No és a les grans àrees "proletàries" que va guanyar la guerra política el comunisme marxista, sinó als països més endarrerits econòmicament i amb més feblesa democràtica.

5è. **Els jocs d'etiquetatge.** Crea una diversitat inacabable de jocs d'etiquetes. Posa i lleva etiquetes, segons convingui, a individus, i a formacions socials i històriques. A un moment donat -a 1847, v.b.-, a un sastre alemany exiliat a París li posa l'etiqueta de **proletari** i passa a formar part de la **Lliga dels comunistes**, formació de tretze membres de la qual En Marx n'és el president. Un altre sastre, noruec, treballa al taller del sastre alemany. En Marx de seguida treu l'etiqueta: la Lliga esdevé **internacional**. Un individu o un moviment pot ésser etiquetat de **proletari** o, si cau en desgràcia, de **burgès**. Aquests jocs d'etiquetes és una pràctica habitual dels marxistes fins al dia d'avui. Com a paradigma de l'abús de l'etiquetatge, els canvis d'etiqueta que va patir En Trotski. Va passar de l'etiqueta de **creador de l'Exèrcit Roig i heroi de l'Unió Soviètica**, amb dues pàgines i una gran foto a la primera edició de l'Enciclopèdia Soviètica, a l'etiqueta de **bandit**

contrarevolucionari al servei de l'Imperialisme capitalista en unes poques línies de l'Enc. Xinesa.

La capacitat d'En Marx per crear noves etiquetes no té aturall. Que a les grans barriades obreres hi ha treballadors sense feina, marginals i anti-socials? I que aquest marginals no senten gens d'entusiasme pel missatge comunista? I, doncs, va En Marx i crea una nova etiqueta, la de **lumpen-proletariat**. És clar, a aquests no els podia etiquetar de petit-burgesos. Aquesta nova etiqueta va tenir un gran èxit. Però En Marx s'oblidava del seu principi fonamental: que era el procés de subhumanitat creixent del **proletariat** el que determinava la Revolució.

6è. **Reducció de la diversitat real a l'U marxista.** A la manera d'En Plotí, la Història queda reduïda a l'U. No hi ha color. Una sol llençol negre de la Humanitat alienada i sofrent. No mira prim En Marx: tota la vasta gamma de cultures del món antic queda reduïda a l'U del mode de producció **agrari-esclavista**. En Marx fa com si no sabés que Milet, Tir, Efes, Corint, Atenes, Cartago i centenars de ciutats-Estat de la Mediterrània eren centres de base econòmica comercial i industrial i que, en terminologia marxista, s'haurien de denominar com a **burgeses**. A la bugada, En Marx ha perdut aquest llençol **burgès**. Precisament, aquest llençol li **embussa** la teoria.

El setè pecat és el menyspreu d'En Marx per la situació dels pobles oprimits, pecat que tractaré al proper article. Ω

Joan Sastre, secretari general d'Unió de Pagesos: **Darrerament hi ha hagut un rejuveniment. Gent jove que ve de famílies pageses de petita explotació familiar, molt preparada per al repte de les noves tecnologies i dels nous cultius. La minvada de gent dedicada a l'agricultura té una importància relativa a causa de la maquinària.**

ΩΩΩ

Antoni Tarabini: **La Mallorca pre-turística era un paradís... per als botifarres. Per a la resta no, que ho passava molt malament. (...) Hi ha, per exemple, algun periodista que encara defensa aquella Mallorca... però la Mallorca dels botifarres ha passat. (...) Dins el sector crític del PP, actualment, hi ha molta gent de tradició botifarra. És gent que no ha acceptat, almenys inconscientment, que una nova classe ocupi el poder polític. Encara creuen que el poder polític ha d'estar en mans d'aquella classe residual que era l'elit del passat.**

ΩΩΩ

Ramon Barnils, periodista: **Hi ha gent esperançada que el resultat postelectoral sigui que les idees de Cambó triomfin dins el Pp i que Espanya repintada, mona vestida de seda, recuperi les d'Azaña. Com si d'ells ençà no haguessin passat seixanta anys. I com si mentrestant, passant per damunt de Cambó i d'Azaña, no s'hagués produït la independència d'una desena de nacions dins de la intocable Europa.**

L'ESTEL

TENNIS SON RIGO

Tennis	Squash
Futbol-sala	Volei
Hàndbol	Mini-golf
Petanca	Tennis taula
Cir. footing	Gimnàs

Final Avda. Son Rigo • Tel. 74 33 66
Sometimes • Palma de Mallorca

Catalina Moyà Aguiló

Juan Pérez Solana

Professors de Formació Vial

c/ Sagasta, 27 • 07011 Palma de Mallorca
Tel. 73 05 24

San Fernando

Extens assortit de
Vases d'estil • Motllures

Avda. Sant Ferran, 28-B (es Forti)
Tel. 28 18 88 • 07013 Palma de Mallorca

L'antifranquisme a Mallorca (1950-1970). II part

El Primer de Maig a Mallorca en els anys seixanta i setanta (I)

MIQUEL LÓPEZ CRESPI

Els comunistes "celebràvem" els primers de maig dels anys seixanta a casa, sense gosar a fer res més que sortir esporàdicament a realitzar algunes pintades ràpides i ocasionals. A la nit, si l'"acció" havia anat bé ens reuníem amb la família i amb alguns companys al costat de la ràdio i escoltàvem emocionats les notícies de l'emissora de Santiago Carrillo (Ràdio Espanya Independent), que emetia des de Bucarest. També sentíem Ràdio París, la BBC de Londres, emissions de Praga i Moscou (entre d'altres) i així ens assabentàvem dels fets que haguessin pogut ocórrer tant a nivell de l'Estat com a nivell internacional.

Malgrat que, a partir de 1966, a ran de la crisi sino-soviètica i la

Primers de maig a Ciutat de Mallorca

Abans dels anys setanta no record haver anat enllac en concret a celebrar cap Primer de Maig. És evident que la forta repressió, el fet que molts dels companys que sortíem a fer alguna pintada ja estàssim fitxats per la Social i la Guàrdia Civil, impossibilitava qualsevol eixelebrada dèria revolucionària.

Després vengueren els anys de servei militar a Cartagena –concretament a Infanteria de Marina. Hi vaig entrar a l'octubre del 68 i en sortia pel març de 1970. Aleshores ja havia llegit bastant de material dels clàssics del pensament socialista i revolucionari, coneixia les publicacions dels partits que s'havien separat

o dotze companys –quasi tots de l'esquerra revolucionària–, férem en el bosc de rere el cementiri de sa Vileta (amb els anys fou un dels llocs preferits de les nostres trobades clandestines).

Hi havia militants del PCE(I), de *Comunismo* (que més tard s'uniria a la Lliga Comunista Revolucionària) i alguns del grup leninista *Què fer?* La meua definició política (em considerava comunista no carrillista) era aleshores molt dúctil, i malgrat sabia a les clares que no em convenia la política liquidacionista envers la pràctica i la ideologia comunistes que portava el PCE, no acabava d'identificar-me amb cap de les organitzacions abans esmentades.

La discussió d'aquell Primer de Maig de 1970 girà entorn de la

colombianes i bolivianes, material de la secció francesa i, el que era més important, llibres de Trotski en castellà (quasi tots els que havia editat *Ruedo Ibérico*) que em permeteren anar coneixent a fons les posicions, tan blasmades pel P"CE, d'aquell "agent de la burgesia mundial i de l'imperialisme", com definien els carrillistes al gran dirigent de la Revolució d'Octubre i fundador de l'Exèrcit Roig.

Mentrestant havia anat col·laborant amb en Xisco Frau i el seu grup *els comunistes línia proletària*, perquè, malgrat llur dèria estalinista, a nivell personal eren molt valents i honests, la qual cosa era importantíssima en un moment en què et jugaves el tipus (presó, tortures) si t'aglapien o

En el número 8 del carrer Francesc de B. Moll (davant CC.OO.), l'OEC editava la seva revista clandestina *Democràcia Proletària*.

Grup de militants de l'OEC. Una manifestació del Primer de Maig en temps de la transició (amb una creu, l'autor de l'article).

constitució dels primers partits maoistes i marxista-leninistes (PCE-ML, OCE-BR, PCE-I, i els que procedien del FLP), ja no teníem gaire confiança en la famosa construcció del socialisme a l'URSS i altres estats del Pacte de Varsòvia, el cert és que una certa tradició que encara covava dins del moviment obrer (la resistència armada antifeixista, la victòria dels exèrcits soviètics i aliats en la II Guerra Mundial) ens feia escoltar amb emoció aquelles emissions radiofòniques.

Sabiem a la perfecció que, llevat els estats on regnaven dictadures com era el cas de l'espanyol, a l'exterior de les fronteres del "nostre" estat opressor, els sindicats, les organitzacions obreres i populars, podien fruit d'un dia internacional de joia i solidaritat proletària.

del PCE a conseqüència de la claudicant política d'aliances amb la burgesia i el franquisme. Començava a pair l'experiència de la revolució cultural xinesa, tenia els primers contactes amb membres d'Acció Comunista, el FLP, el PCE (M:L), el PCE(I), les HOAC i les JOC, o amb independents d'esquerra. Malgrat es vulgui, per conveniència, mitificar el que férem entre tots en aquells anys foscos de lluita per la llibertat, el cert –i hem de ser honrats i reconèixer-ho sense por i sense embulls ("la veritat sempre és revolucionària", deia Gramsci)– és que érem molt pocs en l'aventura d'anar bastint un món sense injustícies socials.

1970

La primera celebració del Primer de Maig en què record haver participat va ser la que, amb deu

necessitat d'unificar els esforços dels revolucionaris enfront la dictadura de la burgesia (el franquisme) i fer passes per a crear una plataforma de lluita antifeixista i anticapitalista als barris, tot preveient igualment una hipotètica extensió de les nostres migrades forces cap a la fusta (Manacor), la sabata (Inca, Lloseta, Lluçmajor), i, sobretot l'hoteleria (s'Arenal, Alcúdia).

Aquell hivern (parl de l'any 1970) vaig anar a Irlanda, passant per Londres, i, amb la dèria que ens posseïa de poder disposar de material antifeixista (llibres, discs, revistes, etc), vaig establir alguns contactes amb la secció anglesa de la IV Internacional. Férem una subscripció a *The Reed Moole*, el setmanari del trotsquisme britànic d'aleshores. En tornar, amagats entre la roba, dins la maleta, vaig portar un caramull de revistes trotsquistes

qualcú se n'anava de la llengua davant la social o la guàrdia civil.

1971

El Primer de Maig de 1971 anàrem –com si fóssim un grup d'excursionistes– al bosc de Bellver. Tornàvem a ser quasi els mateixos, perquè encara no es notava a nivell de Mallorca l'embranchada militant que hi hagué després de l'execució de l'almirall Carrero Blanco, quan, de cop i volta, l'esperit de militància antifeixista s'accentuà i molta gent començà a pensar fermament a organitzar-se en grups d'esquerra.

1972

Pel que fa al Primer de Maig de 1972, sé que no es va celebrar a cap dels indrets acostumats per a aquestes trobades (el pinaret de Son Macià, Na Burgesa, rere el cementiri de sa Vileta... fins i tot

Miquel Alenyar, economista: L'agricultura mallorquina és viva. És un cos viu. Dins els seus paràmetres, però és viva. Sempre convindrà una agricultura petita però viva, que una agricultura subvencionada i morta.

ΩΩΩ

Jaume Santandreu: El gran advocat laboralista i una de les persones més coherents del nostre temps –Ferran Gomila– la nit de l'homenatge a Melgares em recordà una sàvia advertència: "Res hi ha més trist que haver de lluitar per les evidències.

ΩΩΩ

Juan de Dios Ramírez, president de la Unió Romaní: Els gitanos tenim una cultura, tradició i idioma propis i uns costums i tradicions que ens defineixen i ens diferencien de la majoria. El legítim dret a conservar les pròpies senyes d'identitat ha de ser compartit per la democràcia i la societat.

ΩΩΩ

Héctor Hernández, Associació de Joves Escriptors en Llengua catalana (AJELC): Molts premis literaris que existeixen en aquests moments són corruptes. Nosaltres considerem que molts premis literaris són manejats pels editors i per això hem decidit crear uns premis literaris que garanteixin la imparcialitat dels jurats.

ΩΩΩ

Carme Riera, escriptora: Els separadors són aquells que fan possibles els separatistes i que amb la seva visió centralista no fan més que mirar el seu propi llombrígol.

L'ESTEL de Mallorca

INFORMA'T
INFORMA'T
INFORMA'T
INFORMA'T

L'ESTEL de Mallorca

la pineda de la Colònia de Sant Jordi!). Ens reunirem al seminari vell i aquesta vegada la veu cantant la portaren companys de les Joventuts Obreres Catòliques (JOC), que llegiren una breu història del Primer de Maig. En Xisco Frau no ho veia gaire clar, allò d'anar a un cau de cristians.

Aquells primers de maig celebrats en secret, com els primers cristians a les catacumbes, vists en perspectiva cobren un aire especial. Encara ens pensàvem que tot seria possible i que, mitjançant l'enfortiment dels partits revolucionaris i les organitzacions obreres i populars, es podria anar avançant vers el socialisme, la societat sense classes per la qual lluitàvem (pensàvem!) tots plegats, comunistes de totes les tendències, i cristians, anarquistes i homes i dones sense partit, anti-feixistes o republicans. Malgrat la tenebror que ens envoltava, malgrat els crims constants de la dictadura, a vegades hom es deixa portar per la nostàlgia d'una època en la qual tot, o quasi tot, encara semblava possible.

1973

L'any 1973 ja hi hagué molta més gent als aplecs antifeixistes del Primer de Maig. Aquesta vegada el férem al pinaret de Son Macià, prop de s'Indioteria.

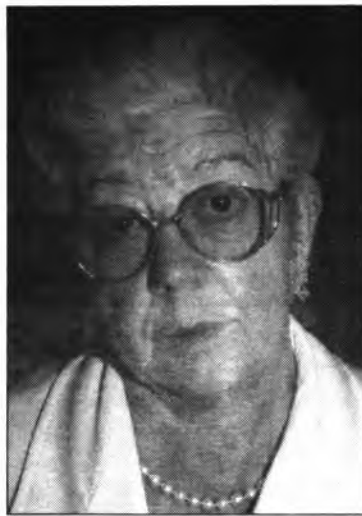
Aquest Primer de Maig fou important perquè s'hi varen posar els fonaments de les primeres Comissions de Barri. El que s'esdevengué a l'històrica reunió clandestina ho vaig deixar especificat al meu llibre *L'Antifranquisme a Mallorca (1950-1970)* (Les primeres comissions de barri, pàg. 59). També ho explica l'historiador Antoni Nadal en el seu llibre *El 1r de Maig a Mallorca (1937-1989)*. En aquest llibre (pàg. 32) diu: "Hi havia militants del PCE, de l'OICE, de Bandera Roja i alguns independents. El PCE pretengué que [les Comissions de Barri] s'anomenassin Comissions Obreres de Barri, però el nom que quedà fou el de Comissions de Barri. De totes maneres, la proposta tengué bona acollida entre els assistents i es crearen les Comissions de Son Cladera, Verge de Lluc, la Indioteria, Son Espanyolet i l'anomenada Comissió de Centre. A partir d'aquestes Comissions es formà una Coordinadora que tengué una vida molt efímera. Les que tengueren més vida pròpia foren la Comissió Centre, Son Cladera i Verge de Lluc". Cal matisar, per esser justs amb la realitat històrica, que en aquest Primer de Maig també hi era present el PCE (Internacional) (línia proletària).

1974

El 1974 el férem al bosc de Son Vida i continuà la lluita gens soterrada entre els carrillistes i l'OEC (Jaume Obrador, Paco Mengod, etc) quant als objectius

tàctics i estratègics del moviment veïnal. En Jaume Obrador, en Paco Mengod, na Maria Sastre (i molts d'altres companys), malgrat (o potser per això mateix) la seva decidida militància en el nostre partit i a les Comissions Obreres Anticapitalistes i les Plataformes Anticapitalistes, no volien que les naixents organitzacions veïnals fossin instrumentalitzades per objectius polítics aliens als interessos concrets de la classe obrera i el poble (la política carrillista de reconciliació amb la burgesia i el feixisme). L'històric dirigent del PCE Carlos Llorens Castillo en el seu llibre *Anti-eurocomunismo (sobre el Xº Congreso del PCE)*, (pàg. 17), escrivia, criticant precisament aquesta política de preservar els aparats repressius franquistes i mantenir les principals institucions de l'Estat: "La reconciliación [amb la burgesia i el feixisme], por el contrario, no implica cambio alguno de estructuras económicas y políticas, no remueve a nadie de sus puestos, mantiene inmovibles a los más destacados agentes de la represión y corrupción franquistas y acepta la convivencia y la colaboración con los órganos de poder del capitalismo heredados de la dictadura. La reconciliación es la antítesis de la ruptura; es la paralización de las acciones de lucha contra el capitalismo y el estancamiento en vía muerta de la marcha del Partido hacia el socialismo".

Aquesta lluita (contra els enemics de la llibertat dels pobles i el socialisme) continua encara i per molts d'anys; serà permanent mentre hi hagi gent que vulgui fer carrera a costa dels autèntics protagonistes de la història: el poble treballador. Ω

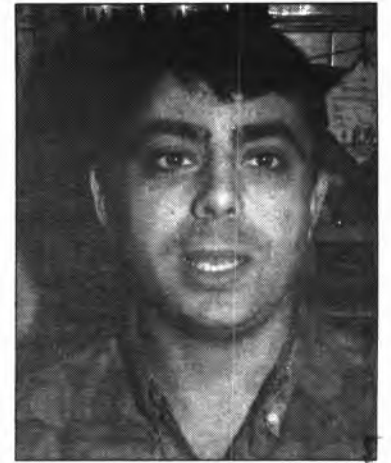
Dona Maria Rosselló de Santa Maria del Camí celebra enguany el cinquantè aniversari de l'obertura de l'Apotecaria Rosselló a Son Espanyolet.

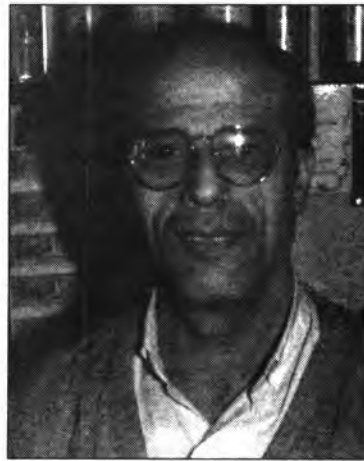
En Tomàs Copete d'Albacete va posar ja fa trenta-nou anys un taller de reparació de cotxes a Son Cotoner quan a la barriada només hi havia cases baixes espargides. En Tomàs ens contà que va venir quan era ben petit amb son pare, que s'havia barallat amb l'únic "señorito" del poble. A Mallorca, diu, com que no hi ha "señoritos", tothom pot viure bé.

Na Francesca Marquès regenta des de fa deu anys Persianes Sales. Ven persianes de plàstic, portes plegables i fusteria d'alumini a la barriada de Son Cotoner.

En Víctor Manuel Enríquez de Pontevedra fa deu anys que regenta el Bar Mora a Son Cotoner. A més de begudes, despatxa menjars típics gallecs.

En Manuel Sánchez de Còrdova regenta des de fa sis anys el Bar Nou a Son Cotoner. Aquest local és un club de dards.

Na Caterina Moyà regenta des de fa dos anys l'Autoescola Mallorca a Son Cotoner.

PRESENTACIÓ del llibre de M. López Crespí

Punt final

a càrrec de DAMIÀ PONS conseller de Cultura del CIM

15 d'abril 96 a les 20:15 h. a la Llibreria Sagitari

Avda. Joan Miró, 62 El Terreno (Ciutat)

**L'ESTEL
de Mallorca**

EL MILLOR SUPORT
PUBLICITARI DE LA VOSTRA
EMPRESA A MALLORCA

**Serveis
de Preimpressió**

filmació PC i Mac

Barrera, 54 • Tel. (971) 73 26 51
07014 Palma de Mallorca

PERSIANES SALAS

persianes de plàstic i alumini
portes plegadisses • venecianes
cortines de fantasia
Fusteria d'alumini

c/ Francesc Martí Mora, 41
Telèfon 45 48 66 • 07011 Palma

aplocem

Informàtica i accessoris

Arc de Sant Martí, 56 • Tel. 45 41 96
Palma de Mallorca

J Jani S.L.

SERVEIS DE NETEJA

Neteges d'obra nova • Vaixells
Neteja de sinistres • Neteja en general
c/ Trasmè, 64, baixos • Tel. i fax 26 87 15
07006 S'Arenal (Palma)

Masguait, S.L.

• Materials de Construcció
• Prefabricats Formigó • Transports
• Làmperes i Decoració

Oficina: c/ Ràpita, 43
Tel. (971) 65 01 23 / 65 24 32 / 65 04 12
Fax: 65 24 32 • 07630 CAMPOS

Canyamel
Mobles
i complements

Faust Morell, 10 • Tel. 46 57 33
07005 Ciutat de Mallorca

**AIGUA POTABLE
A DOMICILI**

Als termes de Ciutat,
Marratxí i Lluçmajor

Telèfon 742768

DESTIL·LERIES

MOREY

AM

FÀBRICA DE LICORS

c/ 16 de juliol, 54
Polígon Son Castelló
Tel. (971) 75 67 07 - 75 69 79
Fax (971) 75 00 33
07009 PALMA DE MALLORCA

Aquesta és
l'autèntica
ESTRELLA
de Manacor

CARTES AL DIRECTOR

3-3-96: El just càstig i la catalanitat soluble

En Pep Frau d'Esporles regenta des de fa deu anys la Merceria Esperança, a Son Sardina. Aquesta botiga la va obrir na Margalida Sabater ara fa un centenar d'anys.

Na Rosario Roman de Granada regenta des de fa catorze anys el Forn Can Planissi, a Son Sardina.

Na Catalina Mir ha obert un despatx de Mútua General d'Assegurances al carrer Passatemps, a Son Sardina.

Na Mariluz Domínguez regenta des de fa un any l'estanc de Son Sardina. Abans, els titulars de l'estanc eren els seus sogres, que són els amos d'Autocars Llull, de transport escolar i discrecional.

Els resultats de les darreres eleccions estatals tenen molt de suc. Eu!

Quan les independències bàltiques i les Olimpíades (1990-92) l'"omnipotent" PSOE es dedicà a insultar i aixafar el nacionalisme català des d'atacs de bisbes fins a tortures massives d'independentistes. Però sols passar els fausts grandiloqüents i imperials (la tradicional megalomania hispano-feixista-inquisitorial, ara gestionada pel PSOE), l'economia espanyola cau en picat. Al 1993 tenim eleccions i els qui "s'havien de morir d'èxit" (Felipe dixit) perden la majoria absoluta i queden en mans dels seus menyspreats catalanistes del CiU: el providencial just càstig de Déu, de bell nou, *hybris* i col·lapse.

CiU dona suport al PSOE, pressionats per la Banca i les multinacionals que volen estabilitat (el nacionalisme català és massa fluix per a contrarestar aquestes pressions). I, ara, el PP es dedica des del 1993 al 1996 –seguint el guió que li indica ABC i *mass media* neo-feixistes– al bombardeig salvatge contra el PSOE, CiU i els nacionalismes perifèrics, tot enmig d'una inacabable retafila d'escàndols polítics del Govern dels "100 años de honradez" (PSOE dixit), i d'un clima cada volta més enrarit i violent, que no presagia res de bo.

Ara, en aquestes eleccions, mentre els gallecs independentistes "durs" del BNG i els nacionalistes "durs" del PNB puguen, tot el nacionalisme-independència català i l'independència base d'esquerra van a la baixa.

De nou veiem com, en moments difícils, el panxacontentisme "nacionalista" català és caga als calçotets i van, mesells, a votar el padrí espanyol que darreument els ha insultat menys, o sia, el PSOE. Pobres *negrets!*

Mentre Galícia ha tret dos diputats purament independentistes i Euskadi tres (tot i ésser demogràficament molt inferiors i de no haver estat mai independents de Castella des de fa un mil·lenni), tots els Països Catalans plegats (el doble de Galícia i Euskalherria sumats) hauríem d'haver tret sis diputats independentistes, en comparança sols han estat capaços de "parir" una diputada independentista (a més d'anar tots els partits d'obediència catalana a la baixa). Patètic. Una clara mostra de la profunda post-tracció conformista del nostre poble acovardit i colonitzat psi-

cològicament, i les seves escleròtiques i panxacontentes organitzacions "nacionalistes", massa ben pagades.

Catalanes i catalans: sols exercint-lo amb esforç, coratge, i també patiment, podem enfortir el nostre esparracat i poruc nacionalisme. Les conveniències i les comoditats són l'opi que mata la nostra nació, estamordida.

Ara, la Providència ha punit la supèrbia dels fills del papa (franquista) que porten el PP, i el seu criat estalinista (l'Anguita). Com prengué el PSOE; ara el PP, després d'haver apallissat Pujol, en depèn per a governar. Però ni en Pujol ni ningú, ni encara volent, poden fer gaire sense el poble desvetllat darrera. Mana la pela.

No ens hem d'enganyar, els

catalans d'avui som fluixos com la merenga. A Madrid fem riure, i no ens hauria d'estranyar que ens insultin sempre que poden, car som els seus oncles Tom, jueus mesells, i menenfotistes de butxaca plena, sense massa dignitat moral ni nacional.

Entre la brutalitat i el servilisme, entre l'insult a la contraviolència i la comoditat acrítica, els catalans hem de trobar el punt mitjà de la nostra dignitat col·lectiva a defensar amb energia i tenacitat irrompible (a començar, no ho oblideu, pels més petits detalls quotidians), però defugint sempre l'insult sistemàtic i l'odi venjatiu. Sols el cristianisme sol fornir, però, tal fermesa sense brutalitat. **Jaume Tallaferro, Ciutat de Castelló** Ω

Linxaments?

He llegit amb pena la proposta prou torta d'en Tort, qui vol tòrcer el bescoll a un altre col·laborador del nostre periòdic preferit, l'amic J.A. Estadés de Montcaire.

Amb aquesta mala predisposició, divisions i mala bava entre nosaltres, la independència no reeixirà (ni cap altra bona causa). Els ecosistemes més estables són els més diversificats. Talment entre nacionalistes: com més diversos, més tonalitats, iniciatives, imaginació, tesis-antítesis-síntesis. Com més escassos, més estopencs, insípids i rutinaris els resultats. Ja sabeu que els països amb monocultiu són molt fàcils de desequilibrar i ficar en crisi. Talment entre nacionalismes coixos (de dreta, d'esquerra sols, etc...). Voler "pelar" veus discrepantes, a part d'ésser intolerant, és poc intel·ligent. Podem dissentir i criticar, però linxar un col·lega nacionalista és vergonyós: la mà de l'enemic a ca nostra.

Jo discrepo en moltes coses del Vaticà o de l'Opus Dei, però em sembla nacionalment convenient que hi hagi de tot, al verger nacionalista. Tot és millorable i ho hem de fer millor, amb bones maneres, amistat, esforç i exemple.

Em sembla sec, amb la baixíssima taxa de natalitat catalana, defensar l'avortament lliure. Fa molts d'anys ajudí a avortar i n'estic ben repenedit. Per a mí,

ara, fou matar allò que més tendresa inspira: els nadons. No sóc partidari de penalitzar avortistes però tampoc de l'afollament lliure i *gratuït*: no el trobo gens progressista ni favorable a la nació catalana.

Quan al divorci és sens dubte un trist fracàs personal, també molt dur i depressiu. Ens caldria un cor més tendre i frater per a perdonar-nos entre cònjuges. Sóc partidari de permetre el divorci legal, és clar, però no de fomentar-lo com a "senyal de modernitat".

Josep Palou, sisplau, si dones canya (i tu veuràs si no fos millor dosificar-te els insults), dóna'n als nazis, espanyolassos i sangoneres que ens dessuquen, però deixa de banda els *amics nacionalistes*, car sols faltava ara que ens peléssim entre nosaltres (*ad majorem gloriam Ansonis*). No facis cas d'en Tort.

A mí, no m'agraden alguns tòpics paleomarxistes que de vegades llig (per exemple a en Tort), però mai no se m'acudiria de demanar-ne la crucifixió a les planes de L'ESTEL. I és que, de crucifixions, amb la de Jesucrist, en principi, n'hem de tenir prou. (I jo que milití al POUM!)

Cordialment, desitjant-vos més pau, concòrdia i fraternitat, **Ricard Colom, Ciutat de Castelló** Ω

Manuel Vicent, escriptor: **Durant la Guerra de Successió, el 1714, que originà l'abolició dels furs amb el decret de Nova Planta de Felipe V, els catalans que participaven a les guerrilles se servien d'una contrasenya per desemmascarar els impostors. A qualsevol sospitós que es fes passar per natural del país i amic de la causa, li obligaven a recitar aquest treballengués: "Setze jutges d'un penjat mengen fetge d'un penjat". Repetiu-ho, li deien, encanonant-lo amb el mosquetó. Si el presoner no sabia recitar aqueixa frase d'una tirada i sense accent castellà el tenien per espia i a continuació l'afusellaven. Aznar ja sap dir "bona nit". No és suficient. Abans de pactar, Jordi Pujol hauria d'obligar el senyor Aznar a recitar a tots els telenotícies el "setze jutges" com a jurament i no hauria de creure en la seva bona fe fins que el repetís sense accent de Valladolid.**

ΩΩΩ

Umberto Bossi, líder de la Lliga Nord: **El Parlament de Roma no podrà mai introduir el federalisme, perquè ha estat elegit amb el mateix sistema majoritari inventat pels porcs anglesos per seguir colonitzant Escòcia, Gal·les i Irlanda.**

ΩΩΩ

Spike Lee, director de cinema (*Malcolm X*, etc): **Els negres segueixen tenint mentalitat d'esclaus a la indústria del cinema.**

ΩΩΩ

Òscar Aguilera, comentarista: **Els mass media proclius a Aznar han fet un gir de 180 graus i ambdós (Aznar i mitjans) s'han hagut d'empassar tota la verborrea anticatalana dels darrers anys.**

ΩΩΩ

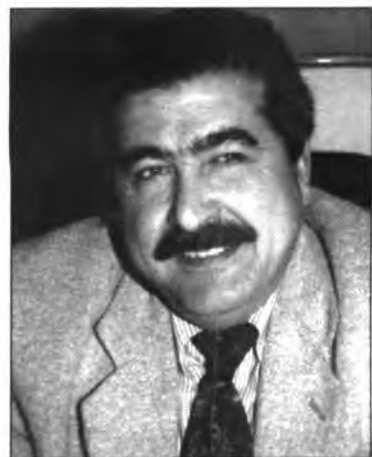
Gabriel Ferrer: **Aznar contava als catalans que aspira a ser "l'artífex d'un millor encaix de Catalunya a Espanya". Imagín que això "d'encaixar" millor Catalunya a Espanya deu sonar de forma esfereïdora a l'oïda dels catalans.**

ΩΩΩ

Alexandre Ballester, autor teatral: **Xesc Forteza és una altra forma de fer teatre, tan digna una com l'altra.**

N'Antoni Adrover de Cas Concos des Cavaller és el delegat de Sa Nostra a Son Espanyol. N'Antoni és l'espòs de na Margalida Roig, directora de l'Escola de Ballet Tània, a la plaça Alexander Fleming.

En Miquel A. Ballester és el delegat de Sa Nostra a Son Sardina des de fa quatre anys. Aquesta oficina està oberta des de fa vint anys.

Na Bàrbara Mayol de Sóller regenta des de fa dos anys el restaurant bar Royal, a Son Sardina. Les paelles són la seva especialitat. Despatxa menús a 725 pessetes.

En Damià Bauçà és el delegat d'AR-PISERRA (distribuïdor a l'engròs de material de fotografia i vídeo). Té el despatx a Son Espanyol.

L'independentisme estatalista, aquesta gran bubota

Voldríem fer una sèrie de puntualitzacions a l'article de Joan Quetgles *L'anarquisme espanyol, aquest gran fantasma*, publicat a L'ESTEL del 15 de gener, on aporrina el moviment llibertari en general i l'Ateneu Llibertari Estel Negre en particular, editor aquest d'un cartell contrari a la convocatòria de la diada del 31 de Desembre.

En primer lloc, Joan Quetgles hauria de saber que la característica fonamental del nacionalisme en ús no és la cultura, ni la ideologia, ni la identitat, ni la classe social, ni l'economia, sinó per damunt de tot el poder polític; i, en el món modern, el poder polític es consagra exclusivament a la tasca de controlar l'Estat. Quan dues persones o col·lectius entaulen un debat, ho han de fer des dels mateixos postulats conceptuals, han de parlar del mateix, per això nosaltres voldríem fer una precisió cabdal en aquesta controvèrsia. Els llibertaris tenim molt clar la distinció entre alliberament nacional estatalista i alliberament nacional anarquista, entre independentisme estatalista i independentisme llibertari, entre el nacionalisme (en ús) que cobeja la creació d'un nou estat i el nacionalisme que desitja la destrucció de qualsevol estat. Nació i Estat són dos termes, com molt bé sap en Joan Quetgles, que res tenen a veure, i unir-los automàticament és caure en un típic error categorial: un pot ésser a la vegada nacionalista i antiestatalista, un pot ésser alhora estatalista i antinacionalista. És justament el deliri d'unió d'aquests dos conceptes, una característica de l'anomenada modernitat, el que els anarquistes denunciem, és inequívocament la hipòstasi d'aquestes dues idees el que ha fet del nacionalisme (en ús) la religió civil dels estat moderns.

Els anarquistes ens hem caracteritzat, des dels nostres postulats teòrics i des de la praxi, per ésser defensors sense paliatius de l'alliberament nacional dels pobles oprimits, donat que aquesta salvaguarda és condició *sine qua non* per a què tot projecte anarquista sigui realment anarquista. Nosaltres ens declaram, conforme els nostres ideals llibertaris, nacionalistes i independentistes, donat que volem la total independència de l'home i de la dona de qualsevol tipus d'opressió (individual, econòmica, religiosa, nacional, i per damunt de

tot estatal). Per a nosaltres, l'independentisme que vol l'alliberament nacional per a construir un estat, és una cara més de l'opressió sobre el gènere humà i una de les seves fesomies més sagnants. Per a Quetgles, "l'opressió real que pateixen les classes populars i treballadores de Catalunya" és Espanya; per a nosaltres, aquesta "opressió real" és l'Estat, qualsevol tipus d'estat. Aquesta és l'única, però capital, diferència entre l'independentisme joanquetglista i l'independentisme anarquista; i és per això que lluitam contra tot nacionalisme de tipus estatalista, ja sigui "espanyolàs", català, basc o nipó, és per això que criticarem i criticarem la convocatòria del 31-D. El nacionalisme és una navalla de doble tall, una espècie de Dr. Jekyll i Mr. Hyde, els dos rostres de Janus: per una part, reflecteix l'horrible màscara de l'Estat, l'opressió, la dominació, la divisió entre "nosaltres" i "ells", la superioritat d'uns pobles sobre altres, la xenofòbia, el racisme, el militarisme; per altra, llueix la façana de la raó, del just desig dels pobles a la seva independència de qualsevol opressió i dominació.

Acusar-nos d'espanyolistes és un recurs fàcil que usa en Joan Quetgles, sobretot quant aquest sap perfectament quina és la nostra posició en aquest tema. Nosaltres, com a grup anarquista català que som, sempre hem usat el català en les nostres publicacions i comunicats. Hem de confessar, però, que només qualche vegada puntual hem emprat, i seguirem emprant, propaganda redactada en castellà que se'ns ha lliurat des de coordinadores lli-

bertàries d'àmbit estatal, però pensam que l'inquisidor més acèrrim ho consideraria *peccata minuta*. Per a en Joan Quetgles només un és català si professa el seu tipus de nacionalisme, l'independentisme estatalista i militarista joanquetglista, és a dir, només el miler i mig de manifestants del 31-D que cridaven "insubmissió contra el servei militar espanyol" però que aspirarien a ésser generals d'un futur exèrcit català.

En definitiva, la idea que la independència sols és possible a partir de la creació d'un nou estat és una fal·làcia. Al contrari, la creació d'un nou estat no és independència. L'estat sempre és un fenomen repressiu, un fet jurídic-administratiu i institucional creat per sotmetre la població. No ha existit, ni existirà mai, un estat que sigui la lliure expressió de la població, això significaria que ha perdut les atribucions fins a tal punt que ha deixat d'ésser un estat. La nació, en canvi, és un fenomen poblacional. Així, doncs, l'obtenció d'un Estat Català és una idea que cal combatre. L'alliberament nacional no passa per l'independentisme estatalista-autoritari. La independència (catalana, basca, castellana, kurda) passa pel federalisme lliure, per la confederació, per l'autogestió, per la llibertat. **Ateneu Llibertari Estel Negre, apartat 1566-07080 Ciutat** Ω

Nota de la redacció: Fragment d'un article massa llarg per a la nostra publicació. L'article íntegre sortirà la revista número 43 de l'Estel Negre que es troba a la venda a la Llibreria Quart Creixent de Ciutat.

Va passar el dia que el president Soler va rebre una delegació de CCOO. Abans d'entrar al despatx del Consolat de Mar, Manuel Cámara —secretari general de CCOO-Balears— va allisonar els seus amb aquestes paraules: **Aquí dentro no quiero oír a nadie hablar en castellano porque no quiero que después Soler diga que CC OO es un sindicato de forasteros.**

ΩΩΩ

El Banco de Santander del senyor Emilio Botín ha estat condemnat a pagar 5 milions a un client per haver-li venuts 500 dòlars falsos.

ΩΩΩ

Segons els tècnics en opinió pública del PP, les declaracions en campanya d'Emilio Botín, de Raphael reivindicant Franco i de Miguel Boyer van perjudicar la seva imatge.

ΩΩΩ

El ministeri de Sanitat ha desviat cap a Madrid un equip de ressonància magnètica nuclear (RMN) que s'havia compromès a enviar a Palma.

ΩΩΩ

El llibre que ha publicat Jordi Pujol per donar a conèixer el nacionalisme català als espanyols, titulat **Cataluña, España**, ha tingut l'efecte contrari al perseguit: s'han empenyat. Qui ho ha dit més clar ha estat el fatxa Lorenzo Contreras a ABC: **Una colección de textos sobre el "pensamiento político" del prócer nacionalista ha sepultado bajo toneladas de palabras las vívidas y en ocasiones hasta dolorosas experiencias acusatorias de miles de opinantes españoles, reducidos a la categoría de lunáticos.** Pujol, a la seva edat, encara no ha entès que la víctima mai no tindrà la comprensió del botxí.

AMICS PER SEMPRES

L'ESTEL de Mallorca

INFORMA'T
INFORMA'T
INFORMA'T
INFORMA'T

L'ESTEL de Mallorca

La colonització periodística de Mallorca continua. Després de *Radio Voz* ara se'ns tira damunt *La Voz de Baleares*, un nou diari foraster lligat a la xarxa d'emissores *Radio Voz* i el diari *La Voz de Galicia*. Segons informava Andreu Manresa, l'home de palla d'aquest grup serà Alejandro Vidal. D'altra banda s'especula sobre si el botifarra nazi Antonio Alemany serà el director d'aquest nou diari. Sembla ésser que un meticulós dossier d'unes 500 pàgines fet arribar als propietaris d'aquest grup sobre els mèrits d'aquest feixista i responsable moral de l'atemptat contra TV3 de l'any 1989 (ha enfonsat *Opinió*, *Sovint*, *Diari de Barcelona*, etc.) ha alarmat els responsables del grup.

ΩΩΩ

Joan Manuel Serrat, al seu últim disc *Banda sonora d'un temps, d'un país*, canta la cançó *Blues en sol* de Guillem d'Efak, *No trobaràs la mar* de M^a del Mar Bonet, *T'estim, t'estimaré* d'Antoni Mus i *Antoni Parera*, *Flors de baladre* d'Isidor Marí i d'altres.

G. D'EFAK

ΩΩΩ

El nom del guàrdia civil presumpte implicat en el desembarc de 1.650 quilos de haixix a Sant Elm és Manuel Torres Corejano.

ΩΩΩ

La **Real Academia Española de la Lengua** ha decidit no suprimir la paraula "agitanado" com així li ho demanava l'ONU atès que aquest organisme internacional considera que aquesta paraula té un significat pejoratiu i racista.

ΩΩΩ

És impossible que Aznar doni el meu cap a Pujol. Això va dir el botifler Vidal Quadras. Veurem, veurem!

MAHATMA GANDHI, EL SEPARATISTA (XVII)

Satyagraha a ca nostra?

D'aquesta acció hauríem de treure algunes conclusions per a ca nostra:

1. És clar que a l'Índia la població indígena era més unànimement anticolonial que no als Països Catalans, per diverses causes: la pobresa, les majors diferències culturals i religioses amb els colonitzadors britànics, i el fet que numèricament els anglesos no eren res enmig de l'enorme massa indígena... Els nostres indígenes estan anestesiats per la bonança material i, de no ser per una crisi econòmica o per una recerca i regeneració espiritual col·lectiva, és més que improbable que lluitin fort per la descolonització d'Espanya. Quant a la població immigrada i "mestissa" que els Països Catalans acullen, és urgent crear organitzacions d'immigrants catalanistes per tal de neutralitzar el terrible perill del lerrouxisme que l'espanyolisme (CADECA, ABC, etc) mira d'agitar.

2. Els "correllengua" estan força bé, però són simbòlics, no pas *satyagraha*. Amb simples simbolismes sobretot aplegarem nostàlgics i despistats. Són menester accions més enèrgiques però sense brutalitat ni violència. Per exemple un "correllengua" sota forma de *satyagraha* (gent de La Crida i també d'ERC ho han fet alguna vegada): a ple dia, desafiar les forces policials d'ocupació i retirar o repintar en català les senyalitzacions monolingües en castellà. Si hi ha detencions i multes es tracta de provocar solidaritat i anar a presó en lloc de pagar les multes. Anar a presó per un dret constitucional deixa amb el cul a l'aire el constitucionalisme colonial espanyol. Altrament, en la desobediència civil, la massivitat és molt recomanable, encara que no pas imprescindible.

3. "La desobediència civil implica disciplina, reflexió, prudència, i atenció" diu Gandhi. El nacionalisme pancatalà, i encara més l'independentisme, sap poc de disciplina. Entre les moltes maldats del franquisme trobam la d'embolicar tots els credos: fer

Tres joves antimilitaristes bascos protesten contra el servei militar encadenats a una de les garites del Govern Militar de Bilbao, vestits amb túniques blanques a l'estil del Mahatma Gandhi. L'acció tingué lloc el primer dia de febrer d'enguany. (Foto: F. Domingo Aldama.)

confondre patriotisme amb feixisme, religió amb nacionalcatolicisme, disciplina amb dictadura, etc. D'ací que l'antifranquisme ha estat *atado y bien atado* per milers de confusions i prejudicis. Calen líders que prediquen amb l'exemple de sacrifici i autodisciplina, amb austeritat espartana. S'ha de netejar el nacionalisme català de bec d'or i *gauches divines*. S'han d'acabar les manifestacions on es crida de tot sense ordre ni concert, cridòries forsenyades que ens fan aparèixer davant la ciutadania com eixelebrats: fóra millor un prudent, disciplinat, senzill i decorós silenci, tal com en la "marxa de la sal". I nosaltres amb més raó, car no ens hem pas guanyat el cor dels nostres conciutadans. Cal parlar amb els partidets i la jovenalla a fi que, si en alguna concentració es criden consignes, no sien una bogeria ni un destrellat.

4. "A fi que la desobediència sia civil i passiva, ha de ser franca i no violenta" deia Gandhi. Cal que cerquem objectius per a aquesta desobediència: insubmissió fiscal (informar-se al MOC), no pagar el peatge de l'autopista de la Mediterrània (informar-se a les coordinadores locals antipeatge que hi fan accions), insubmis-

sió al pagament de taxes que vinguin en castellà solament, accions dins els camps de golf que malbaraten gran quantitat d'aigua (informar-se en els grups ecologistes), contra les corregudes de bous, símbol de la brutalitat obscurantista de l'espanyolisme, (informar-se en grups de defensa dels animals), canvi de rètols que són solament en castellà, etc. Ara bé, per a tot açò, calen militants independentistes que hi treballin de valent. Sols si prioritizam una moral del sacrifici i l'esforç (moral sovint menyspreada des del "progressisme" i, per extensió, per l'independentisme català), aconseguirem que vinguin i es quedin dins l'independentisme la gent responsable i treballadora i que se'n vagin els poca-soltes, bocafluixes, becs d'or i independentistes d'ocasió. Sense responsabilitat no podrem arribar a l'esforç necessari per a una gran batalla.

5. La projecció internacional i la "imatge" que difonen els *media* són bàsics. Els actes de desobediència civil no violenta afavoreixen extraordinàriament tant la bona projecció internacional com la bona imatge. Si tenim en compte que la imatge que l'independentisme i el nacionalisme a ca nostra -a causa de la propaganda

espanyolista de les TV i *media*, dels atemptats d'ETA, de la desorganització interna del nostre nacionalisme, dels desgavell de grupuscles sectaris i polítics oportunistes, etc- és molt o prou negativa -excepció del Principat i Euskalherria-, ens adonarem de fins a quin punt ens cal un moviment disciplinat i no violent per treure'ns de damunt una falsa imatge de radicalisme irracional. El cas és que, essent sovint tan moderats, o simplement radicals de paraula, els nacionalistes catalans solem passar, en la propaganda espanyolista, com a radicals irracionals. Cal prendre mesures consistents: el gandhisme.

6. Uns objectius polítics indisciplinats porten a aplegar una militància indisciplinada. La irresponsabilitat del programa polític porta i atrau irresponsables. Per exemple, per poder repartir riquesa, abans caldrà produir-la. Sense una ètica de treball honrat es irresponsable exigir la lluna: els drets neixen dels deures. O també: som els país de més baixa natalitat mundial (amb Euskadi i Galícia). Com és pot defensar, llavors, l'avortament lliure i gratuït i a càrrec del contribuent? En els grups progressistes sovint hom vol ser molt bo i solidari... fent pagar a altri, o a l'Estat, o als treballadors honorats i disciplinats. D'ací el descrèdit de les esquerres i el radicalisme, i el triomf de partits plens d'oportunistes trepa-càrrecs com el PP, els quals ofereixen una imatge -encara falsa- d'"ordre" als desconcertats ciutadans temorencs de l'atur, la delinqüència, la droga i el terrorisme. Si els grups esquerrans no volen despertar de llur somni hedonista, tothom la pagarem cara, amb aquests del PP.

7. El moviment gandhià de la *satyagraha* es basava en una estricta disciplina no violenta i en l'oració. Sense fe en Déu, deia Gandhi, ningú pot ser realment no violent. És per açò que cal anar a les arrels del problema, que són espirituals. Amb el reviscolament espiritual a ca nostra, podríem evitar tants perills com ens assetgen: la provocació espanyolista -i potser també d'infiltrats- que promou la violència, la manca de responsabilitat, la cultura elitista que no sap arromangar-se, el foment d'un discurs polític forsenyat i viciat que

E P U I

**PARES, EDUCAU-ME EN CATALÀ,
A MALLORCA HI HA EL MEU FUTUR**

Mallorquí! La llengua catalana, pròpia de les illes Balears, és oficial a Mallorca. Els teus fills tenen el dret i el deure de saber-la. Exigeix escoles catalanes al teu poble o barriada.

esmussa l'empresariat, la gent ordenada i treballadora i les esglésies, la mala imatge amb què ens castiguen no sols des de Madrid sinó nosaltres mateixos. Amb una recerca espiritual tots aquests problemes ara insolubles podrien apaivagar-se i redreçar-se.

Sense aquestes arrels profundes, els Països Catalans caminen directament cap al desori i l'extinció. Cal tornar en la fe del Crist que predicaren Ramon Llull i fra Vicenç Ferrer, als grups cristians, a les esglésies, per renacionalitzar-les i organitzar des d'elles la societat catalana. CiU o el PNB ho plantegen així i sociològicament els va molt millor que a uns altres grups laicistes amb majoria d'agnòstics. "Qui no tem mon Amat (Crist), convé que tema totes coses; e qui tem mon Amat li convé audàcia i ardiment en totes coses" (Ramon Llull). "Jesusrist és la font més rica de força espiritual que hom pot conèixer. Ell és el més noble de qui vulgui dar-ho tot sense demanar res. El Crist no pertany sols al Cristianisme (nominal o eclesiàstic), sinó al món sencer." "Pregunta't: És la voluntat de Déu o és la meua? Car açò és l'única cosa important" (Mahatma Gandhi).

Xavier Rubert de Ventós, filòsof i militant del PSC, descriu encertadament la falsedat de cert "progressisme" de consum barat: "La moderna identificació del significat de bo amb "allò que agrada i abelleix" i de dolent amb "allò que repugna" és... la més perfecta formulació d'un capteniment ressentit i reaccionari... car redueix tota qüestió concreta sobre la bondat objectiva -d'una institució, un govern, una guerra- a una qüestió d'"agradar-li o no una cosa": a uns els agrada la segregació (racial) i a uns altres la integració, a uns fa ois la guerra del Vietnam i a uns altres complau... Dir-ne pus és pura metafísica" (a *Moral i Nova Cultura*). No és que açò sia un mal exclusiu del progressisme, el que passa és que hi és, malgrat llurs reclams de justícia. I és que la hipocresia, la inconsistència, la injustícia, no

són exclusives de la beateria religiosa, ans s'estenen pertot arreu.

8. Les picabaralles internes, entre partits nacionalistes i àdhuc entre partits d'arrel democràtica, en l'actual moment d'ascens del prefeixisme del PP; són un luxe que no ens podem pas permetre. Caldria que els organismes unitaris del nacionalisme (Plataforma per la Llengua, Bloc de Progrés...) fessin grups de pressió per la concòrdia entre els partits nacionalistes o els qui recolzen la normalització lingüística. Entre els grans partits espanyolistes i grans grups econòmics hi ha la monarquia i altres institucions per assolir-ne la correcta coordinació i superació de diferències i tensions. A ca nostra necessitam també algú que faci de jutge de pau. Ens cal humilitat i sentit comú en temes com el contenciós ERC i PSM-UPV. ERC defensa el seu dret a estendre's arreu dels Països Catalans, entre valencians i mallorquins que li ho demanen. PSM i UPV diuen que això és intrusisme i dividir les forces i el vot nacionalista, i han acabat pactant amb CiU. És palès que ERC té dret d'estendre's, si vol i pot, fins a l'Alguer, Andorra i el Carxe. També és cert que ho haurà de fer amb prudència per no provocar desastres electorals innecessaris al PSM i UPV. En un altre plànol, podríem posar un altre exemple de discòrdia rebutjable: primer CiU començà refusant o menyspreant IU-IC. Després l'anguitisme es venjà apuntant-se a l'anticatalanisme oportunista (comparant Pujol amb Franco, dient que la burgesia catalana és la pitjor de l'Estat, que CiU fa "xantatge" al PSOE, com si fer pactes fos fer xantatges delictius, etc). Amb prudència i senzillesa es podrien evitar totes aquestes picabaralles, o part d'elles, en una conjuntura perillosa com l'actual, en què les mòries del franquisme i de l'Imperio surten de llurs piràmides per sermonejar-nos a les tv privades, la COPE o la premsa ultra, ara disfressada de constitucionalista. (continuarà) **Jaume Tallaferró** Ω

Són els amos del taller de xapa i pintura de cotxes Paco i Francisco de Son Cotoner.

El matrimoni Verdera regenta des de fa vuit anys el Bar Willys, a la plaça de sant Cosme de Son Cotoner.

En Pedro Parra d'Almeria i n'Antonio de Pedro de Madrid obren ara fa nou anys una fàbrica de billars i futbolins a Son Cotoner. Tenen delegacions a Menorca, Eivissa, Vitòria, Madrid i Jaen. A la fàbrica, hi fan feina una dotzena de persones, però entre comercials i delegacions són un centenar els seus empleats.

NUEVAS DIRESTRICES

Un diputat electe del PP de Toledo, **José Bermúdez**, ha estat acusat de prevaricació i d'apropiació indeguda. Ara veurem si Aznar actuarà amb la mateixa contundència que en el cas Gabriel Cañellas!

ΩΩΩ

A l'acte de suport a l'insubmís **Tomeu Martí** del Teatre Principal, els aplaudiments més forts se'ls va endur el propi Martí quan es va declarar independentista. Igualment, el grup més corejat pel públic va ser Al Mayurqa quan va cantar el *Volem independència, volem Països Catalans*.

T. MARTÍ

ΩΩΩ

La forastera **Pilar de Borbón** ha encaixat molt malament la demolició de la seva casa a Portopí. A un periodista de Madrid que li va treure el tema li va contestar: "¡No me hable de Palma! Cuando pienso en Palma se me corta la digestión". A veure si tot acaba bé i la borbona no torna per Mallorca de l'emprenadura que ha agafat.

ΩΩΩ

Els forasters i gonelles del PP segueixen recorrent a l'ABC, l'únic diari que els fa cas, a través del qual pidolen una intervenció de la cúpula madrilenya perquè es carreguin en Cristòfol Soler. **Ramón Pita da Veiga Montis**, la connexió del sector crític amb el diari nazi de Madrid, hi va enviar fa poc una carta que acabava dient "En estos momentos de confusión y traición política al centro-derecha balear de algunos dirigentes de nuestro archipiélago, la valentía de hombres como el señor Trillo, nos llena de orgullo y de esperanza".

NATALICI? ANIVERSARI? CASORI? NOCES D'ARGENT?

No us trenqueu les banyes pensant en regals o peregrinant per botigues de 20 duros, regaleu subscripcions de L'ESTEL d'un any, de dos anys o de cinc anys als vostres essers estimats.

Feu país, família i amistat tot alhora.

DIGAU-LOS-HO amb L'ESTEL

Muñoz Espinalt, psicòleg de la gent

Amb motiu del tercer aniversari de la seva mort, ocorreguda a Barcelona, el dia 2 de març de 1993, resulta oportú de recordar l'aportació d'aquest grafòleg i psicòleg català el qual, amb vint-i-set obres publicades en llengua catalana i setze llibres en llengua castellana, es podria convertir en el gran silenci de la cultura catalana per les seves incòmodes propostes polítiques que l'actualitat s'entesta a recuperar d'una manera recurrent. Aquest fóra el cas de la proposta de convocatòria d'un plebiscit sobre la independència de Catalunya, realitzat, pel que fa al Quebec, al Canadà, ara fa pocs mesos.

La psicologia que ens proposa Muñoz Espinalt parteix d'una visió de l'ésser humà que contraduï obertament la societat de l'oci, avui predominant; això explicaria en part les dificultats de penetració de l'obra, a contrari dels usos dominants.

El seny com a mesura psicològica

La psicologia de Muñoz Espinalt és una psicologia molt catalana, o sigui, guiada per un dialèctica federalista, la qual, ben al contrari de la dialèctica de Hegel i Marx, no concep les polaritats com antagoniques, sinó com a cooperants.

En una polèmica que va sostenir amb el conegut historiador Vicens i Vives, el qual havia definit el seny com "No t'hi emboliquis, heus ací el seny davant qualsevol conjectura vital", Muñoz Espinalt remarca que no es pot confondre el seny amb el conformisme de tolerar un ordre social sense preguntar-se si és just o injust.

La definició de Vicens i Vives coincidia aleshores (1953) amb l'objectiu de la dictadura franquista de despolititzar el poble per així no tenir oposició.

Amb la finalitat de desfer els tòpics ambientals, el concepte espinaltià del seny es proposa combatre, en primer lloc, aquella concepció que confon la justa mesura del seny amb el just mig. "La veritat no pot ésser un posar-se en un lloc equidistant, ni un pam més ni un pam menys entre dos extrems. Sense mobilitat no funciona l'agulla de la balança."

La psicologia de les formes aplicada a la mesura del seny permet a Muñoz Espinalt desfer la confusió entre el seny i la timidesa que fa passar a molts tímids

com a gent assenyada: "El seny és un no allargar més el braç que la màniga, però un allargar-lo, no pas arronsar-lo discretament, com si no estigués segur ni del braç ni de la màniga."

La Psicoestètica

Trobo aquesta definició del seny basada en l'equilibri entre el braç i la màniga com una bona introducció a la Psicoestètica, conjunt d'investigacions motivacionals de les formes dels vestits i complements, que Muñoz Espinalt va definir en el procés següent: "La valoració artística d'un mateix en funcions d'un equilibri vivencial entre l'aspecte físic i el caràcter, menat per l'afany de presentar la figura de forma agradable, bo i harmonitzant-la amb les modes o amb creences personals."

La Psicoestètica té com a fita el bon aspecte de l'ésser humà i la seva repercussió anímica.

Aquesta preocupació per les formes es troba ja en les primeres obres de Muñoz Espinalt i és formulada explícitament en l'assaig *Esperit de set ciències* (1959): "Certs aspectes externs tenen la facultat de fer-nos eixorir caires adormits de la pròpia personalitat." "Caldria escriure un tractat sobre la mena de camises i la mena de corbates o la mena d'ulleres que poden servir-nos d'aspre per a millor situar-nos."

Podem centrar les investigacions de la Psicoestètica a partir del concepte de forma en Aristòtil, entès com allò que dona la forma determinant a la matèria i, sobretot, en el sentit de Ramon Llull, el qual sosté que de la unió de la matèria, principi passiu, i de la forma, principi actiu, en resulta el concret, que Llull anomena el format, en raó del paper actiu de la forma. Potser per tot això Muñoz Espinalt afirma que "potenciar la forma és tan decisiu com conrear el fons".

La psicologia de la gent de Muñoz Espinalt és una mena de

combat contra el culte a les minories, el cant de sirena de les quals atreu sempre els més reputats tractadistes. Le Bon, Freud, Ortega y Gasset, Marx, entre altres, es varen deixar seduir i enganyar pel menyspreu que les oligarquies tenen per la gent, bo i començant pel nom despectiu de "massa" que Muñoz Espinalt voldria veure substituït pel més equilibrat de "gent". Car el nom no fa la cosa, però ajuda a configurar-la.

"No neguem l'existència —escriu Muñoz Espinalt a *Psicologia de la gent— d'homes selectes, homes que amb llur esforç i bona intel·ligència assoleixen de sobresortir del conjunt de la gent. Caps de brot de la raça humana. Tanmateix a l'hora de reconèixer tan singulars mèrits, és un error de donar-los unes atribucions que van més enllà del crèdit que podem donar-nos mútuament els homes."*

En un moment com ara en què rebrota el feixisme, l'anàlisi d'aquest culte a les minories selectes esdevé una necessitat imperiosa.

Amb molt sentit democràtic Muñoz Espinalt ens mostra l'arrel psicològica dels feixismes: "Ens han volgut protegir dels "estralls" de la gent. Ens han volgut alliberar de la "gran injustícia" que un carboner gaudís del mateix vot que un catedràtic. I les minories amb regust totalitari han intentat de dividir novament els homes en dos grups: els selectes i els esclaus.

"Els esclaus —la gent— caldrà que donin culte als selectes —les minories—, sembla ésser l'arrel mateixa del molts programes. Certs filòsofs han dit que la nostra època és presidida pel signe de la "rebel·lió de les masses", i justament és l'època que vol esclavitzar la personalitat de la gent. Vol desfer-se del sentit de germans que ens va donar el cristianisme, i de nou es diu que els selectes són una mena de déus".

Ramon Ballaró Ω

L'ANTIFRANQUISME A MALLORCA (1950-1970)

II PART

de M. López Crespi

Cada quinze dies a L'ESTEL de Mallorca
(de juliol de 1995 a juliol de 1996)

per demanar números endarrerits, telefonau al 265005

PUGEN

DAVALLEN

La Comissió d'urbanisme del CIM per rebutjar la urbanització i el camp de golf de sa Talaiola.

ΩΩΩ

L'escola pionera de l'ensenyament en català, Mata de Jonc, per complir vint anys.

ΩΩΩ

La Unió Europea, que considerarà delictes l'apologia del racisme i la xenofòbia. Es penalitzaran la incitació a la discriminació, a la violència o a l'odi per raons de color, raça, religió o l'origen nacional o ètnic.

ΩΩΩ

Tossa de Mar, municipi on les curses de toros estan prohibides des del 1989.

ΩΩΩ

Rafel Crespi, regidor de Marratxí pel PSM, per haver fet públic que ja no és del Madrid i s'ha fet del Barça.

ΩΩΩ

La IV Fira Agrícola i Ramadera de Son Ferriol, que s'ha celebrat els dies 30 i 31 de març.

ΩΩΩ

El disc que prepara Al Mayurqa amb textos de poetes mallorquins actuals, com Tomeu Martí, Miquel López Crespi, Vicenç Calonge i Rafel Crespi.

ΩΩΩ

La restauració de la Talaia de ses Ànimes a Banyalbufar.

ΩΩΩ

La pel·lícula Braveheart, sobre el líder independentista escocès William Wallace, guanyadora de cinc òscars de Hollywood.

ΩΩΩ

Unió de Pagesos, per les seves mobilitzacions en defensa de l'avellana catalana.

ΩΩΩ

La I Mostra de Teatre Jove i el VII Certamen de Teatre Amateur convocats pel Teatre Principal.

ΩΩΩ

Les exportacions de Balears, que augmentaren un 37% el 1995.

ΩΩΩ

La modificació de la Llei d'Accés a l'Administració, que exigirà el català als aspirants a funcionaris de la Comunitat Autònoma a partir del maig.

El PP de Ses Salines, liderat per aquell invidu impresentable, Jordi Galmés, que va deixar un micròfon ocult dins el despatx del futur batle, per oposar-se a exigir el català a les guarderies.

ΩΩΩ

Els cap-rapats espanyols que apunyalaren un jove negre a Barcelona el 21 de març.

ΩΩΩ

El cònsol francès a Barcelona, Alain Catta, que ha enviat una carta de protesta en foraster al director de l'Anuari de l'Avui per la publicació d'un mapa dels Països Catalans que inclou la Catalunya Nord. Sembla ser que el neo-nazi Jean Marie Le Pen també s'ha queixat pel mateix motiu.

ΩΩΩ

El Corte Inglés, que ha demanat la Perfumeria Cañellas per haver fet publicitat referint-se als grans magatzems espanyols. Pepsi-Cola fa anuncis molt més bèsties contra Coca-Cola als Estats Units i no ha passat mai res.

ΩΩΩ

PIMEM-Mallorca, per donar l'escut d'or al corrupte i mafiós Gabriel Cañellas responsable de la invasió de grans superfícies. Els dirigents de PIMEM s'han venut per quatre cacauets.

ΩΩΩ

El català acomplexat d'IC-Izquierda Unida Ignasi Riera, que va dir per Onda Cero: "No puedo firmar el documento a favor de una España confederal porque soy concejal de Cornellà y la mitad de sus habitantes son andaluces o hijos de andaluces". El Sr. Riera, en lloc de treballar per fer dels immigrants una força a favor de la independència, considera els immigrants una mena d'exèrcit d'ocupació.

ΩΩΩ

L'Ajuntament de Pollença, per permetre que la construcció il·legal en zona rústica s'hagi disparat aquest any.

ΩΩΩ

L'Ajuntament i el batle del PP de Ciutat, Joan Fageda, per haver gairebé doblat els impostos municipals des de l'any 1991.

ΩΩΩ

Els bars del Trenc que impeixen la regeneració natural de la platja.

... els embassaments del Gorg Blau i del Pla de Cúber estan en aquests moments en un 70% de la seva capacitat?

ΩΩΩ

... el 60% dels llibres de les biblioteques de Mallorca són en llengua catalana?

ΩΩΩ

... Balears, segons el CIM i el MOP, és la comunitat que recicla més vidre de tot l'Estat?

ΩΩΩ

... uns 43.000 alumnes no reben classes en llengua catalana, xifra que suposa un 31'6% dels centres públics i un 59% dels centres privats?

ΩΩΩ

... Balears és la comunitat amb més sòl edificable innecessari?

ΩΩΩ

... el diari ultraespanyolista *El País* ha fet les Balears independents d'Espanya? Segons el dibuixant Máximo, ni tan sols formam part d'una Espanya federal.

BALL DE BOT

Entrevista amb Joan Pastor, de Rondalla Bellver

La música mallorquina s'escampa arreu de l'illa i creix de cada dia més. Un bon exemple és el de Rondalla Bellver, que dona vida a aquesta expressió del nostre poble des de la barriada de Son Gotleu. Hem tingut el gust de parlar amb en Joan Pastor, un dels membres fundadors d'un grup que ja és ben conegut pels seguidors del ball de bot.

- Com va néixer el vostre grup?

- L'any 81 un grapat de com-

membres som d'allà.

- Heu enregistrat algun disc o cinta?

- Sí, tenim una cinta que es titula Mallorca, que va editar la productora SwingMedia. Són els temes mallorquins i comercials de sempre.

- Què trobes de l'ajuda de les institucions a la música popular mallorquina?

- És un tema un poc espinós perquè de vegades l'ajuda no és tota la que un voldria. A força de "banys de seient" i d'anar a pu-

Joan Pastor (tercer per l'esquerra) i altres membres de Rondalla Bellver. El grup està compost per 14 músics i 16 balladors.

panys volíem formar un grup. Començarem a tocar plegats quatre cançons que vàrem aprendre, a partir d'unes cintes que havíem arplegat de per aquí i per allà. També teníem un parell de partitures que ens passà don Joan Sans, que per desgràcia ens va deixar el mes de gener a l'edat de 88 anys. A partir d'aquí va néixer l'Associació Cultural Rondalla Bellver. Quatre anys més tard vàrem formar una escola de música i ball, i actualment també editam la revista *M'han dit*.

- Sou tots de Palma?

- Sí, estam ubicats a la barriada de Son Gotleu i el 90% dels

nyir a portes i portes, pots arribar a trobar alguna cosa. És una feina afegida a la de la música i el ball.

- Vos sentiu discriminats quan veis les partides que es destinen a les festes per a les músiques forasteres?

- Totalment. Sense anar més enfora, a les festes de Sant Sebastià el pressupost més baix va ser el de la plaça de Santa Eulàlia, on toquen els grups de música mallorquina. Amb això està tot dit. Si la nostra música és viva és perquè hi ha una gent que s'hi dedica desinteressadament i perquè hi ha molta gent que li agrada la música i el ball de bot. Ω

Na Mariana Segura va obrir ara fa desset anys una botiga de mobles a Son Cotoner.

En Jordi Morey treballa de tapisser des de fa trenta-nou anys. Abans tenia la botiga a Son Massanet, ara fa vuit anys que la té a Son Cotoner.

Per molts d'anys Mata de Jonc!

MESTRE TOMEU

L'escola Mata de Jonc de Ciutat ha fet vint anys. Dues dècades de servei a la col·lectivitat catalana de Mallorca han esdevingut, a més d'un símbol dels drets lingüístics, un model escolar en molts d'ordres. Amb un projecte (que podríem entroncar amb el precedent de la Institució Lliure d'Ensenyament) orientat cap a la socialització de la persona, es fomenta, també, l'acolliment als plans d'integració que defensen la inserció en normalitat d'infants deficients en el col·lectiu al qual pertanyen.

Dia 21 de març passat, va haver-hi festa grossa. Bona part dels que integren la comunitat escolar omplien l'espai lúdic del pati compartint una bereneta de germanor entranyable. Allà hi eren algunes de les persones fundadores. Hi havia, també, mestres i personal no docent que ja han deixat l'escola, tot i els lligams afectius que no els permeten trencar-hi del tot. Es llegiren comunicats d'encoratjament (UIB, OCB...) i els grups *Nou Romancer* i *Cucorba* cantaren i animaren els assistents. A les aules (exposicions, vídeos, transparències...) hi havia una mostra de la història d'aquests vint anys.

El punt d'emoció va ser quan un nin d'onze anys, un dels centenars d'infants que han passat per l'escola, des del cadafal, va llegir el fragment de la crònica de Muntaner que ha donat nom al centre: *E si nengun me demana, "En Muntaner, quin és l'eximpli de la mata del jonc?"*, jo li respon que la mata del jonc ha aquella força que, si tota la mata lligats ab una corda ben forts, e tota la volets arrencar ensems, dic-vos que deu hòmens, per bé que tiren, no l'arrencaran, ne encara com gaire més s'hi prenguesen; e si en llevats la corda, de jonc en jonc la trencarà tota un fadrí de vuit anys, que sol un jonc no hi romandrà.

L'exemple de la Mata del Jonc ens ofereix, bàsicament, dues lliçons: la de la solidaritat (un sol jonc és fràgil i la mata és forta) i la de la tenacitat i la constància (jonc a jonc es pot superar qual-sevol obstacle). Ara, amb vint anys a l'esquena, passats els obstacles burocràtics i les barreres mentals, superada una teringa-de-tot-el-carrer de dificultats en tots els ordres, curades totes les malalties infantils (paperes, rosa, pigota borda i debats eixorcs), Mata de Jonc, xalesta i riolera, encara el futur amb optimisme; la funció de formar persones s'ha guanyat bé aquesta esperança.

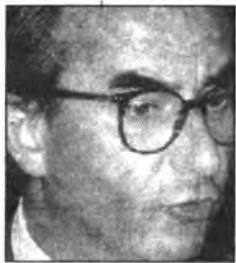
Per aquests vint anys passats, Mata de Jonc, t'estim; per aquest futur que s'acosta, t'estim. T'estim perquè ets petita; t'estim perquè ets catalana; t'estim perquè tens el cos obert i la ment deixondida; t'estim perquè et saps deixar estimar; t'estim perquè ets famella... però si fossis mascle t'estimaria talment; t'estim perquè cantes i fas cantar; t'estim perquè he viscut al teu costat; t'estim per moltíssimes coses que no es poden escriure; t'estim per totes les coses que ja he oblidat; t'estim, amb el millor argument de tots, perquè sí, perquè vull. T'estim i t'estimaré! Ω

PUGEN

Les **Juventuts** de Convergència, per manifestar-se contraris al pacte PP-CiU.

ΩΩΩ

Cristòfol Soler, per reclamar un règim fiscal propi com el de Canàries.

C. SOLER

ΩΩΩ

L'associació **Bosc de Balears**, que ha creat una reserva d'oms al pla de Cúber.

ΩΩΩ

Les **I Jornades d'Estudis Locals** de Sineu.

NO AL RACISME ANTIMALLORQUÍ

Publicitat en foraster? NO, GRÀCIES!
Els mallorquins no som una raça inferior
Per això, el català, la llengua de Mallorca, la llengua mallorquina, és tan digna d'usar-se en públic com la forastera

MÉS A DINS CA NOSTRA!

Mallorquins! Retallau aquest missatge i feis-ne deu, cent, mil fotocòpies. Adjunteu-lo a la publicitat en foraster que rebeu cada dia i feis-lo arribar a cada empresa que us envii anuncis en foraster.

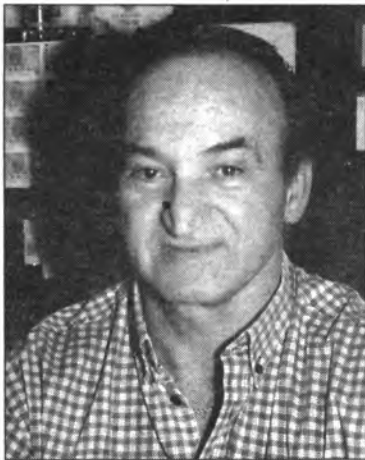
En **Damià Planes** és l'amo de Serveis de Pre-impresió (fotolits i filmació) per imprimir llibres, revistes, tríptics, etc. Fa un any que té el taller a Son Espanyolet.

Na **Catalina Corró de Sencelles** regenta, amb les seves filles, des de fa devuit anys el Bar Esportiu de Son Sardina. Aquest local és la seu del Club Esportiu Son Sardina, que té cinc equips: l'Escoleta, Futbol 7, Infantil, Aleví i Càdets. El futbol dels grans ha desaparegut des de fa anys del poble.

En **Francesc Peitavy** de Barcelona va obrir ara fa quatre anys la botiga OFIN de consumibles per a informàtica a Son Espanyolet.

En **Paco Sánchez de Melilla**, regenta des de fa vint anys el Bar Tapeo, a Son Cotoner.

Na **Conxa Canals** de Manacor va obrir ara fa vint-i-tres anys una botiga de vases a l'Avinguda de Sant Ferran, a Son Pisà.

En **Josep-Lluís Estrany** de Tarragona va obrir ara fa dos anys un taller de reparació de tv, vídeos i antenes al carrer dels Ocells, a Son Cotoner.

Na **Joana Cantarelles** i en **Marc Karis** obriren ara fa quatre anys Cosa Bella, una botiga de moda infantil a Son Cotoner.

En **Joan Balaguer** va obrir ara fa devuit anys un taller d'automecànica a Son Cotoner.

En **Miquel-Àngel Alomar** és l'hereu de la Sastreria Alomar, a Son Cotoner.

N'Antònia **Roig d'Alcúdia** regenta des de fa tretze anys el Forn Can Xisco a Son Espanyolet.

Parlem clar i llampant

JOAN ANTONI ESTADES DE MONTCAIRE I BISBAL

Referèndum per decidir el nom de la llengua

Ara un senyoret del PP que té per costum escriure en castellà o espanyol, i amb moltes faltes d'ortografia per afegit, vol promoure un referèndum per decidir el nom oficial de la llengua pròpia d'aquesta comunitat autònoma.

Bé, que ho intenti, ell i tots els que li corren darrera. Per molts de referèndums que promoguin, i fins i tot guanyin, la llengua pròpia d'aquesta comunitat autònoma és i serà sempre, des del punt de vista científic i filològic, la llengua catalana. Això és tan cert com que un moix i un gat són el mateix. Però posats a promoure, jo proposaria a tots aquests caps de fava de l'anticatalanisme a Mallorca, de promoure un referèndum per decidir si la terra és rodona o quadrada. Qui sap. Per ventura guanyaria la pretensió que és quadrada; ara, de fet, la terra seguiria essent rodona i ben rodona. El nom té poca importància, i crec que no val la pena de gastar tinta i paper sobre aquesta qüestió tan evident; el que compta són els fets. I el fet és que, li diguin el que li diguin –i agradi o no agradi al senyor Ramon i a don Puput– la llengua dels mallorquins i mallorquines que no volen ésser forasters no és altra que la d'Espriu, Llompart, i Estellés; o sia, la catalana.

Quin panxó de riure!

He fet unes rialles ben fresques amb les xafarderies de "Mestre Simó" que sortiren publicades el primer de març. Però quin panxó de riure! Fins i tot m'he sentit afalagat d'ésser considerat per "Mestre Simó" com "l'apostòlic J. A. Estades de Montcaire, que torna a desbaratar –una altra vegada– la cai i servil del Vaticà". Efectivament, jo som catòlic, apostòlic i romà, i com a tal tenc prou clar que al Vaticà viu la més alta jerarquia de la meua religió: el Papa o Sant Pare, Vicari de Crist damunt la terra. Hi ha res a dir?

"Mestre Simó" vol imitar l'estil agressiu i de pinyol vermell de Jaume Sastre i de Josep Palou. Ara que bé... ho fa amb poca imaginació.

Si els mallorquins i mallorquines ja fóssim independents de Castella, Jaume Sastre, Josep Palou i un servidor segurament ens tiràriem els plats pel cap i ens diríem el nom del porc. Avui per avui, dissortadament aquest no és el cas. Ells ho tenen clar, i per tant no cauen en el parany d'unes baralles de negrets per divertir el "Tio Sam del riu Manzanares".

Mestre Simó: la Revolució francesa –aquella que deia de penjar els aristòcrates a un fanal– tindrà més de dos-cents anys. Però el cristianisme i l'Església catòlica en tenen quasi dos mil. Són 1.789 anys de diferència que hi ha per mig. Ω

Jaume Sastre Mossegades

Edició d'autor, Palma 1995, 280 pàgs.

"Aquest llibre és un recull d'articles publicats per Jaume Sastre i Font (Sant Joan 1959), entre 1990 i 1992, i constitueix precisament el que s'anuncia en el títol: un grapat de mossegades dirigides a tots els qui han destacat, d'una o altra manera pels seus atacs a la identitat del poble mallorquí. Com diu l'autor, citant Daniel Cardona, "és l'enemic qui ens assenyala la ruta" i, des d'aquesta premissa, Jaume Sastre parla de fets, recollint en el llibre les principals accions d'atac a la cultura catalana de Mallorca dutes a terme per individus o col·lectius, des d'institucions públiques i privades. Tot, amb un llenguatge de trons i llamps que no pot amagar raigs de claror que convé tenir presents". (Revista Llegir, núm. 9, gener 1996, pàg. 23)

El trobareu a les principals llibreries de Mallorca. Demandes fora de Mallorca: contrarrembors a l'apt. de Correus núm. 124 (07600) Palma

El trobareu a les principals llibreries de Mallorca. Demandes fora de Mallorca: contrarrembors a l'apt. de Correus núm. 124 (07600) Palma

SALOU

Judici contra maulets

La presidenta de CADECA, Àngela Diest, interposa una denúncia al jutjat número 7 de Tarragona, per un article, signat per Maulets, aparegut a la revista de Vilaseca *El pont de fusta*. El jutge cita a declaració diverses persones interrogant-les sobre la seva militància a Maulets. Per primer cop se sap que existeix un dossier sobre Maulets enviat des de Madrid.

El vespre del 18 de març, a Salou, dos guàrdies civils de paísà retenen dos Maulets, els

va a parar al jutjat número 5, conegut per ser el de la jutgessa Maria Àngeles Gracia Medina, amb postulats lingüístics molt propers a la CEDECA.

Motes entitats, més d'una trentena, van solidaritzar-se immediatament amb els maulets agredits. S'han realitzat diversos actes, conferències, rodes de premsa, adhesius, cartells, murals...

A partir d'aleshores la Guàrdia Civil va intensificar moltíssim els controls i retencions del jovent. Finalment van trobar uns

GUARDIA CIVIL

Una de les enganxines incautades per la Guàrdia Civil de Salou i la de Vila-seca

identifiquen, els escorcollen, insulten i agredeixen. Segons l'informe del Servei d'Urgències de la Creu Roja de Tarragona, un dels joves presenta "dues erosions seques en ambdues cames i dolor selectiu a diverses parts del cos". Posteriorment als fets, es presentà una denúncia contra els guàrdies civils al jutjat número 6 de Tarragona i el *Defensor del Pueblo* ha admès a tràmit el cas.

Només uns minuts després de què diverses entitats fessin públics els fets, el Gabinet de Premsa del Govern Civil s'afanyà a enviar un comunicat de premsa a tots els mitjans informatius, dient que "la Guàrdia Civil ha obert diligències contra els dos maulets per un presumpte delictes contra la seguretat", acusant-los de fer propaganda política. En cap moment, però, fan esment de les agressions físiques. Intentant així que els agredits passin per agressors.

Curiosament, la demanda de la Guàrdia Civil contra Maulets

caps de turc i acusaren set maulets de "injurias y amenazas", és a dir, d'enganxar cartells informatius. La fiscal, Mercedes Pinós, demana un total de set anys i vuit mesos de presó menor, arrest major, accessòries legals i costos als implicats. Tot això fent servir com a única prova l'interrogatori al qual foren sotmesos els joves, les declaracions de quatre guàrdies civils i l'atestat que realitzaren. Total, un intent descarat de tancar la boca a l'independentisme més combatiu.

Properament el braç judicial d'aquest estat autodenominat "democràtic i de dret", durà a terme un judici contra un dels drets més elementals de la persona, un judici contra la llibertat d'expressió, un judici muntat per la Guàrdia Civil per criminalitzar la lluita per a la transformació social i l'alliberament nacional i personal.

Podeu demanar més informació escrivint a l'apartat 349, 43840 Salou, Països Catalans. Ω

BINISSALEM

Guàrdia Civil: més brutor

El passat mes de març, el Jutjat d'Instrucció número 2 d'Inca va obrir diligències prèvies amb l'objectiu de clarificar qui fou el que va donar una dutxa amb una manguera a dos membres de la Guàrdia Civil que després de sortir de copes es divertien perseguint joves del poble. Fins ara, han passat a declarar onze persones.

L'expedient ha estat obert a instàncies d'una falsa denúncia presentada per dos guàrdies civils contra tres persones de Binissalem. De les diverses declaracions hem pogut saber que els guàrdies civils de Binissalem es passen els dies de guàrdia visitant algun pub del poble, allà beuen i quasi mai paguen les consumicions.

Hem constatat que en les seves declaracions els guàrdies civils intenten prendre el pèl al jutge, fent un ball de noms de les persones denunciades: que fou aquest, segur, en una altra declaració que fou aquest altre, etc.

Una altra falsedat en les seves declaracions és la referida a l'abast d'un emissor portàtil. Els guàrdies civils contenen al jutge que des del poble de Binissalem i des de l'interior del cotxe s'arriba a més de vint-i-cinc quilòmetres de longitud radial d'emissió, quan en realitat cap emissor portàtil en comunicació des de l'interior d'un cotxe sobrepassa els cinc-cents metres de radi d'acció, sia la que sia la freqüència de l'emissora. Uns bon fantasmes estau fets!

La denúncia interposada per la Guàrdia Civil pot ésser emmarcada en la tercera dimensió.

El cervell de totes aquestes falsedats és el caporal primer Don Benito Soutelo, professional de la mentida, del terror, de les amenaces, de la coacció, de les falses denúncies, del xantatge, conductor de vehicles il·legals, gran bevedor, que braveja d'ésser més intel·ligent que tots els jutges, es vesteix com un lladre de bestiar, el seu cotxe té més adhesius que la carpeta d'un nin, el seu estil és de perdonavides, la seva personalitat no ha arribat a la maduresa professional i personal, li agrada provocar delictes, no li agrada banyar-se, camina com un macarra i aspira a ésser l'amo del carrers i els pubs de Binissalem. És un vertader txètnick.

Les denúncies que hem fet els binissalemers al "Defensor del Pueblo", han donat els seus fruits. Els següents números de la Guàrdia Civil han estat traslladats a altres punts de la geografia espanyola.

Don Lorenzo García Peláez,

guàrdia primer: gran aficionat a les detencions il·legals i a les persecucions amb vehicles professionals, pul·lula actualment per la zona de Ciutat de Mallorca. Fou denunciat en algunes ocasions per fer guàrdies en estat etílic.

Don Manuel Rosa Rodríguez, caporal primer, excomandant de lloc de Binissalem. Quasi sempre estava de vacances. Va mentir al Delegat del Govern en diverses ocasions. Ratificar allò que no havia vist era la seva especialitat. Creim que és a Ceuta, la seva ciutat natal.

Manolo "el Canario", guàrdia segon, la seva dedicació primordial era denunciar dues vegades la mateixa persona, el mateix dia i la mateixa hora, però en situacions distintes. L'enviaren a Lluçmajor.

Don Demetrio Nieto Sánchez, guàrdia primer (Gargamel), gran aficionat a la beguda, especialista en apallissaments. Solia entrar a beure gratis a un pub de Binissalem i en sortir anava a donar castanyots als clients d'un altre pub veínat. Un bon element, no té un pèl de beneit. Al final, Comandància l'envià a Inca. Ben prest serà client de la Clínica Capistrano.

Aquest quartet ja no és entre nosaltres. Ja queda menys. Ràpidament anam entenent alguns fets que passen a altres autonomies espanyoles. **Antoni Roselló Ω**

Post Escriptum: En pròximes entregues us contarem com el "Ministerio de Interior" espanyol ha pogut resoldre uns recursos ordinaris redactats en català.

SABIEU QUE...

... els immigrants andalusos estan abandonant Catalunya? El 1994 n'arribaren 6.201, però se n'anaren 8.940. Els anys 50, 60 i 70, en canvi, n'arribaven cada any de l'ordre dels 100.000.

ΩΩΩ

... ha mort l'ex-jugador del Mallorca natural de Santa Eugènia, Joan Parera? Tot sol i abandonat, Joan Parera va morir dimecres dia 27 després d'estar trenta-un mesos en coma a l'Hospital Sant Joan de Déu a causa d'un accident de cotxe que va tenir dia 29 d'agost de 1993.

ΩΩΩ

... la infertilitat es pot solucionar en un 99% dels casos gràcies a les noves tècniques mèdiques?

ΩΩΩ

... l'independentisme a Escòcia, governada per Londres des de 1707, està augmentant? Segons una enquesta de l'any passat, un 64% dels escocesos no es considera britànic, deu punts més que a principis dels vuitanta.

ΩΩΩ

... el nou gerent de Sefobasa, Carlos Pizá, és un antimallorquí que no vol saber res de la normalització lingüística i fa redactar la documentació administrativa en castellà?

Un cop més, la llibertat d'expressió s'ha vist coartada pels cossos repressius de l'Estat espanyol.

La Guàrdia Civil, després d'agredir diversos joves, amb motiu de les seves vinculacions a moviments polítics i socials, els ha denunciat al jutjat, acusant-los d'atemptar contra la seguretat de l'Estat, demanant-los un total de 7 anys i 8 mesos de presó.

ATUREM ELS JUDICIS CONTRA EL JOVENT

APARTATS DE CORREUS:
1.186 - 43080 Tarragona
479 - 43200 Reus
349 - 43840 Salou
36 - 43480 La Pineda

NECESSITAM PROMOTORS I PROMOTORES DE
L'ESTEL
a Mallorca i a la resta dels Països Catalans
Tel. 26 50 05

La rutina, el costum i la inèrcia

El plagi més difícil d'evitar és el d'un mateix." Marcel Proust, 1871-1922, novel·lista francès.

"El costum és cosa feixuga, és difícil de corregir, costós d'evitar, sovint ens fa caure distrets i sense voler. Així, doncs, com més gran trobes que és la força del costum, esforça't per deslliurar-te'n, si el costum és dolent, i mira d'agafar-ne un altre que et sia ben útil."

"... Per ço pensam que la nostra alegria queda escapçada, sobretot quan reflexionam que la nostra predicació esdevé motiu d'un molt gran damnatge contra qui, després d'una exhortació tan viva, perseveren en la mateixa inèrcia i es neguen a treure profit d'aquest continuat ensenyament." Joan Crisòstom, 350-407, bisbe de Constantinoble, *Catequesis Baptismals*.

"Explicà que, amb la feixugor del seu inesperat capteniment, havia tractat aposta de treure'm de polleguera, perquè jo mateix estava traient-lo amb la pesadesa de la meva conducta esperada. Afegí que les meves rutines eren igual de folles que el seu udolar de xiulet."

"Un caçador... no és, de cap manera, com els animals que caça, fixos en rutines pesades i en capricis previsibles; és lliure, fluid, imprevisible." Carlos Castañeda, "Viatge a Ixlan", 1972, del quartet *Les ensenyances de Don Joan*.

"Les coses insubstancials apaguen l'home, sense dolor. L'amor el desperta amb patiments vivificants."

"Les gents de la ciutat aparenten gran saviesa i coneixença, però llur fantasia és sempre falsa car són experts en la imitació."

"Qui repeteix allò que no comprèn no és millor que un ase carregat de llibres."

"Me n'alluny, de la gent qui pensa que la insolència és coratge i la tendresa covardia. I m'alluny també dels qui creuen que la xerrameca és saviesa i el silenci ignorància."

"Hi ha enlloc silenci lliure del tràfec de conversa buida?" Jibran Khalil Jibran, 1883-1931, escriptor libanès.

"Els actes revelen el nostre projecte fonamental. Si sempre repetim els mateixos actes sense mirar mai de corregir-los, podran assenyalar a poc a poc la nostra direcció fonamental. Nogensmenys, si tenim el nostre projecte fonamental orientat vers Déu, controlam la situació de tant en tant i intentam de vèncer-nos sempre que percebem que ens desviem, llavors els fets individuals cobren menor importància." Leonardo Boff, teòleg brasiler dissident, anatemitzat per la cúria vaticana.

"Compleix el teu deure, car l'acció és superior a la inèrcia." Bhagavat Gita 3:8.

"La nostra civilització ofereix molts pal·liatius que ajuden a ignorar conscientment la solitud: en primer lloc, l'estricta rutina del treball burocratitzat o mecànic, que ajuda la gent a romanre inconscients de llur desigs humans més fonamentals, de la frisança de transcendència i unitat. En la mesura en què la mera rutina no arriba a assolir aquesta fi, l'home venç el seu desesper inconscient per la rutina de la diversió, pel consum passiu de sons i visions ofert per la indústria de l'entreteniment i, a més, per la satisfacció de comprar sempre coses noves per canviar-les tot seguint per altres.

"L'home modern és ben a prop de la imatge que Huxley descriu al seu *Món feliç*: ben nodrit, ben vestit, sexualment satisfet i, malgrat tot, sense... cap contacte, llevat del més superficial amb els seus semblants, guiat pels eslògans que Huxley tan succinta ment formula, com ara: "Quan l'individu té un sentiment, la comunitat tremola", o: "No deixis mai per a demà la diversió que avui puguis atènyer", o com a afirmació final: "Avui, tothom és feliç." La felicitat de l'home modern rau en "divertir-se". Eric Fromm, a *L'art d'estimar*, 1956.

"La forma mental de l'Encadenament és l'estúpida lògica de la rutina que no ens fa pas fer les coses perquè semblen sensates, ans ens les hi fan semblar perquè hom les fa."

"Els teus passos xafen la petja dels teus passos, els teus gests roden pel carril dels mateixos gests, els teus actes cauen dins la fossa dels mateixos fracassos. Repeteix la lliçó de ta vida, sens aprendre'n, tornes a les teves actituds sense retornar sobre tu mateix." *Principis i preceptes del retorn a l'evidència*, Lanza de Vasto, deixeble europeu de Gandhi.

"D'ençà dels pitagòrics, hom associa explícitament el bé amb allò "cert i finit", i el mal amb allò "incert i infinit". Allò permès o pur és allò previst, i és considerat prohibit o impur qualsevol obertura a l'imprevist."

"Qui no ha sentit l'angoixa de veure com tots els qui l'envolten, o àdhuc ell, van semblant-se cada dia més a ells mateixos? L'envelliment psíquic, pot ser, en efecte, entès com un anar atansant-se a la pròpia definició, un fer-se progressivament concèntric, més vitalment i intel·lectualment repetitiu i previsible. No és sorprenent com els vell arriben a semblar-se tant a ells mateixos?" Xavier Rubert de Ventós, catedràtic d'Estètica de Barcelona, *Moral i Nova Cultura*.

"Ningú no arriba a Déu si no és volant damunt d'un mateix." Sant Agustí d'Hipona, 354-430, Nord d'Àfrica, pare de l'Església d'Occident. **Fons de Documentació** Ω

Les drogues, a l'adrogueria

Què és la droga?

Droga és tota substància amb efectes sobre el cos i la ment dels humans, podent-se produir o no dependència física.

Hi ha drogues dins i fora del cos humà. Les primeres són les anomenades neurotransmissores, algunes de les quals se semblen tant a la morfina que reben el nom d'"endomorfines". Aquestes "drogues internes" són produïdes pel cervell humà en situacions d'emergència, quan cal superar l'estrès i l'esgotament. Aquesta és la causa que moltes persones, addictes a l'esport, es passin tot el dia corrent sense que ningú els perseguixi ("footing"), practicant l'atletisme o qualsevol altre esport "violent". Encara que ells no ho sàpiguen, probablement al final de la jornada el cos estigui tan "capolat" que el seu cervell decidirà reconstituir les endomorfines produint un broil d'elles. Els esportistes d'elit se senten, llavors, gratament contents: són addictes a les "drogues internes". Una altra droga del cos que tots hem provat qualque vegada és l'adrenalina, molt semblant a una droga a'apotecaria anomenada efedrina (aquesta darrera substància fou la precursora de les anfetamines). Com podem saber si el nostre cervell ens està intoxicant? Molt senzill, només cal atendre al següent exemple-patró: imagineu que són les tres de la tarda i decidiu tombar-vos a fer la migdiada sabent que a les tres i quart heu de llevar-vos per acudir a una cita força important; decidiu llavors fer una becada només quinze minutets, no posau el despertador, us jaieu, us adormiu i, en deixant-vos, esclaiats, observeu que... són les tres i mitja. Botau del llit com un tigre, immediatament us vestiu, i amb l'energia dels déus foteu escales avall. Doncs bé: heu tingut un "orgasme" d'adrenalina. En el moment que us despertàveu i miràveu el rellotge veient que era tardíssim, el vostre cervell us ajudà engenant-vos benzina súper a un cotxe que només requereix la normal. Aquest és l'efecte de l'adrenalina, i així actuen també l'heroïna, la codeïna, la morfina, l'anfetamina, etc. Aquesta és la primera gran mentida: les drogues són substàncies estranyes i externes, són dimonis vinguts de les profunditats de l'Avern.

escrit molt sobre "la droga" sense distingir: quina droga?, en quines dosis?, per a què? Existeixen substàncies catalogades com a "droga" que no produeixen addició física, ni cap dany a la famosa "salut" que tots diuen defensar. Junt a aquestes inofensives substàncies, n'hi ha altres (a les apotecaries, a les muntanyes, al carrers) que són molt perilloses per exemple les solanàcies psicoactives: el jusquiam, la belladona, la mandràgora..., que contenen atropina, biosciamida i escopolamina, alcaloides mortals en dosis molt petites, i amb les quals és millor no jugar. I, després, hi ha substàncies que usades correctament i en dosis adequades són beneficioses o divertides, mentre que si s'abusa d'elles són molt perjudicials.

Per un ús correcte de les drogues: legalització

Moltes raons s'han donat ja per a la legalització d'aquestes substàncies, però malgrat tot quasi ningú ha parlat del seu ús correcte i moderat. Com si totes elles fossin igual de tòxiques i verinoses. S'ha

Aquesta és una de les característiques comunes a prohibicionistes i no prohibicionistes: la ignorància. Com molt bé diu Antonio Escohotado a la seva *Historia de las drogas*, s'hauria d'oferir una vertadera informació lliure de mentides, d'exageracions i de mites, donant dades farmacològiques. Cal, per exemple, especificar per a totes les drogues (legals i il·legals) els següents punts: a) dosi activa i dosi mortal mitjana (per quilogram de pes); b) factor de tolerància (quantitat de més que cal prendre quan ja s'està habituat a una substància); c) dosi i temps necessari perquè la privació produeixi "mono"; d) efectes orgànics i psicològics més habituals amb dosis petites, mitjanes i altes per a cada substància; contraindicacions específiques; f) formes de tractar immediatament intoxicacions agudes; i g) formes de detectar adulteracions i toxicitat dels succedanis més habituals en cada moment i lloc.

L'Estat, en lloc de donar aquesta informació, es dedica a passar-nos anuncis, a vegades en forma de dibuixos animats, per la "caixa beneïta", o estúpids cartells amb lemes tan babaus com: *La droga mata* (quina droga?, en quines dosis?); *Tabac o salut, no contami-ni aquest aire* (és que no coneixen el tabac de mastegar els nostres estimats ministres de sanitat?); *No deixis que t'enganxi la droga* (com si fos la droga que s'aproxima a la persona i no a la inversa). Si és perjudicial per a la salut fumar tabac, perquè no promocionen o almanco informen de la possibilitat d'esnifar-lo (el rapé), mastegar-lo o beure'l en infusió (com feien els americans abans que tinguessin Ministeris de Sanitat. Ara el fumen: "com tot lo món"). **Luis Otero Airà, telèfon 943 450130. Ateneu Llibertari Estel Negre** Ω

FORAST ERADES

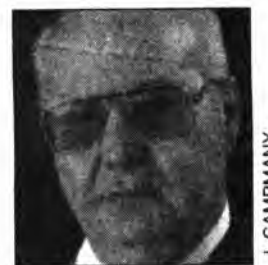
Albert Boadella, botifler: **Pujol es una 'starlet' de la política española. Yo no me siento desencantado con los socialistas. Aunque tengo pequeñas decepciones en cosas concretas, voy a seguir dando mi apoyo al PSOE.**

ΩΩΩ

Javier Varela, professor d'Història de la UNED: **El nacionalismo liberal español tiene una hermosa genealogía; puede ser motivo de orgullo, aunque nadie esté obligado a sentirlo. Puestos a identificar las amenazas para el estado liberal y democrático español, yo tendería a verlas en otro lado. Si algún riesgo existe, al fin y al cabo, éste proviene de las tendencias centrifugas, del regateo sin límite, de la búsqueda del privilegio disfrazado de agravio, de la falta de lealtad al Estado. No puede ignorarse, por ejemplo, el carácter híbrido del nacionalismo catalán contemporáneo, mitad étnico, mitad cívico.**

ΩΩΩ

Jaime Campmany: **Tampoco es para que desde las Ramblas se tomen muy en cuenta lo del "enano" (también lo toman a broma Els joglars de Boadella), porque no deben tirar la primera piedra los que no están libres de pecado. Eso es lo mismo que aquella carrera del retoño del presidente y de Marta Ferrusola, con la antorcha olímpica en la mano y una pancarta pidiendo Freedom for Catalonia.**

J. CAMPANY

ΩΩΩ

Lorenzo Contreras: **La Constitución establece unos precisos contornos imperativos para la salvaguardia de la unidad de España y el término "nacionalidades" fue una mera e incluso desgraciada concesión semántica y casi fonética de los "padres de la Patria", sin otra consecuencia jurídica y política que una lejana -si bien peligrosa- música de fondo.**

Les germanes Bonnin regenten la botiga que fa vint-i-dos anys va obrir son pare a Son Dameto.

EL PETIT COMERÇ DÓNA VIDA I SEGURETAT A LA BARRIADA

Quatre motius per anar a comprar a la petita i mitjana empresa de la barriada:

1. Els beneficis de la petita i mitjana empresa mallorquina es reinverteixen a Mallorca, la qual cosa provoca que els doblers corrin de mà en mà i arribin a molta més gent.
2. El petit comerç la majoria de les vegades són empreses de tipus familiar que creen llocs de feina estables.
3. La petita i mitjana empresa ofereix un tracte humà i un servei post-venda que mai no podrà oferir la massificació i la despersonalització de les grans superfícies.
4. Un carrer ple de comerços és una garantia contra la degradació i un fre a la inseguretat ciutadana.

Mallorquins! Mallorquines!
No deixeu de comprar als comerços
de la barriada o del vostre poble!

És un suggeriment de L'ESTEL de Mallorca

MALLORQUINS MALLORQUINES

COMPRAU PRODUCTES DE MALLORCA

SÓN ELS MILLORS DEL MÓN

És un suggeriment de L'ESTEL de Mallorca

Carrer de
Manacor, 121-C
Tel. 27 85 18
07007 Palma de
Mallorca

SERVEI OFICIAL

SERVIAUTO ARENAL S.A.

Carretera Militar, 185 • Les Cadenes
07006 S'Arenal-Palma (Mallorca) Tel. 26 81 11
Fax 74 32 77

BAR - RESTAURANT
ESPECIALITAT EN

Andreu

Arròs brut • Paella • Cordon blue • Bistec al pebre • Sípia
Conill a l'allet • Escalopa • Llenguado Meunier • Carns i Peixos
c/ Grua, 6 • La Ribera • Can Pastilla • Tel. 26 10 73
Sortida 10 autopista (dimarts tancat)

LA BITACORA

DORADA

Restaurant

peixos i mariscs frescs

OBERT CADA DIA

Trafalgar, 23 • Tel. 26 34 10
Ciutat Jardí (Coll d'en Rabassa) • 07007 Palma

Restaurant
BINICOMPRAT

Banquets de negocis, noces i comunions
Carretera de Manacor, km 21'70 • Tel. 12 54 11

Automòbils
PLA DE NA TESA

Compra i venda de vehicles
C/ Weyler, 12 • Tel. i fax 60 04 45 Pla de na Tesa

L'ESTEL de Mallorca
EL MILLOR SUPORT PUBLICITARI
DE LA VOSTRA EMPRESA A MALLORCA

Restaurant
Cas Carbone

Dimarts
tancat

Cta. de Manacor, km 28 • Tel. 64 65 04 • 07230 Montuiri

Est. Recó Antic

Menjars mallorquins
Carns i mariscs a la planxa

C/ Cardenal Rossell, 92 • Coll d'en Rabassa • Tel. 491471

BAR CENTRAL

Menjars • Tapes variades • Entrepans
Som especialistes en paelles
Menú del dia a 600 ptes.
C/ Cardenal Rossell, 80 •
Tel. 26 10 39 • Coll d'en Rabassa

CAN TITO RESTAURANT

PEIXOS I MARISCS FRESCS
CUINA MALLORQUINA

c/ Palmera, 6 • Tel. 27 10 16 • 07006 El Molinar (Palma)

PASOS

CENTRE DE SANSA I MÚSICA

Vicenç Joan Rosselló, 1 • Tel. (971) 45 56 13
07013 Palma de Mallorca

RESTAURANTE

Casa
Jacinto

c/ Barranc, 20 • Tel. 40 18 58 • Gènova

RESTAURANT S'HOSTALOT

Menú dies feiners: 650 ptes. Cuina Mallorquina
Porcella rostida • Escaldums • Carn Torrada

Camí Vell de Sineu, km 5 • Tel. 42 87 12
S'Hostalot

BAR RESTAURANT
ALL I PEBRE
Menjar típic valencià

Direcció: Begoña Asunción
c/ Canonge Tarongí, 8 • Tel. 26 51 48 • 07007 Coll d'en Rabassa

PETITS ANUNCIS

BORSA
IMMOBILIÀRIA

Venc casa de dues plantes a carrer cèntric de Sant Joan. Tres dormitoris amb possibilitat de cuina i cuina amb xemeneia. 4.900.000 ptes. Tel. 298720.

Venc pis al carrer Tòquio de s'Arenal. Tel. 295820.

Venc solar de 505 m² a Bellavista de ses Cadenes. Sr. Castellano. Tel. 261255.

Gran oportunitat! Venc pensió completament renovada a la Ciutat de Mallorca. 864017.

Traspàs botiga de queviures en ple rendiment. Lloguer, 25.000 ptes.; traspàs, 1.200.000 ptes. Molt ben situada. Tel. 296817, vespres.

S'Arenal, venc pis, 3 hab., bany, cuina, dues terrasses. A la zona de la plaça de les Verdures. Tel. 263674.

Lloc per dies apartament a Palmanova. És ideal per trobades amoroses. Tel. 469441.

Deixaria cambra doble a casa compartida, jardí i hortet. Molt econòmic. Preferentment gent jove. A Santa Ponça, urb. Galatzó. Tel. 671419.

PER IL·LUMINAR
LA SEVA LLAR
ELÈCTRICA
NYEGOS

Jaume Balmes, 45 • Telèfon 29 56 18
07004 Ciutat de Mallorca

Bonic terreny a Lluçmajor (camí d'Alicantí). Cantó 11 metres, caseta dos compartiments, a reformar. Pou, possibilitat de llum i telèfon. Tel. 450994. Preu per convenir.

Avinguda Argentina. Lloger de 5 habitacions, moblat, xemeneia, electrodomèstics, telèfon, dos banys. 75.000 pessetes mensuals comunicat inclosa. Tel. 792490.

Magalluf, venc 16 locals comercials. Planta baixa i pis 70 m². més terrasses entre 50 i 145 m². Tel. 726306.

Benestar Costa d'en Blanes, 22 cases primera fase, 15 cases amb piscina, jardins comunitaris. Entrega en 18 mesos. Tel. 726306.

ANIMALS DE
COMPANYIA

Clínica veterinària. Lda. A. Artigues. Horari: 11'00-13'00, 16'00-20'00; dissabtes: 10'30-13'30. Servei d'urgències. Plaça de l'Església, 2a. Tel. 743854. Coll d'en Rabassa.

Venc cavallet (ponny) de sis mesos per 75.000 pessetes. Telefonau al 427754. S'Hostalot.

VENDES

Venc patins quasi nous POWE F-X 4. Rodaments AVEC-1. Rodes per estrenar. Tel. 200810.

Vull comprar iot de 14 metres d'eslora amb tres cabines, coberta espaiosa, dos motors Diesel i dos llocs de control. Tel. 120197.

Venc motor Mercuri, foraborda, de canya curta, 2.2 HP, en bon estat. Preu 35.000 ptes. Tel. 753033 i 755460.

Venc contestador automàtic marca Sanyo. Tel. 264259.

Venc telèfon «Forma» negre, nou de trinca. 5.000 pessetes. Tel. 835131 (Bel).

Es venen 2.500 pel·lícules de vídeo noves amb estoig i precintades. Preu 200 pessetes unitat. Tel. 410 668.

PERSONALS

Home de 35 anys, 180 m, 64 kg, dos fills. Llicenciat en història de l'art. Vull conèixer al·lota per a fins formals. Bru. Carrer Llorenç Cerdà, 2, esc. B, 6-1, 07012 Ciutat de Mallorca.

Guarda de seguretat fadrí de 36 anys, fort i amable. Vull amistat sincera amb senyoreta intel·ligent de 20 a 40 anys. 717354.

Casat de 36 anys cerca dona per a compartir deliciosos moments. Convit a sopar dins un iot a alta mar. Trucau preferiblement els vespres, fins devers les dotze. Pregunteu discretament per Toni. Tel. 299903.

Ets una al·lota educada entre els 18 i els 32 anys, culta, formal i amb ganes de fer feliç un espòs? Som alt, de color i ben curro. 719534.

Fadrina de 54 anys amb aparença de 40, alta i sense problemes econòmics. Desig formalitzar parella amb senyor agradable, culte i amorós. Crida'm al 719534.

Som el centre matrimonial i d'amistat que ajunta més parelles cada dia. No segueixis amb més problemes de soledat. Telefona al 717354.

Secretària d'alt càrrec, vida resolta, 32 anys, molt simpàtica, amorosa, garrida, ben feta... vull conèixer senyor formal i culte de 35 a 50 anys. 719534.

Si tens entre 18 i 40 anys, ets garrida i amb problemes econòmics, jo te puc ajudar. Som un empresari casat insatisfet. 717354.

Al·lota de trenta anys desitja amistat amb joves que tinguin sensibilitat per la cultura i l'art. Apartat de correus 1107-07080 Ciutat de Mallorca.

Mallorquí de 39 anys, estudis superiors, vull conèixer al·lota de similars circumstàncies. Escriure a l'apartat 211 (07080) Ciutat.

Voldria correspondència amb dones de 45 a 50 anys. Jo en tenc 50. Francisco España. Alfonso el Sabio, 2A-2-1.

SERVEIS
PROFSSIONALS

S'ofereix per a feina estable, vigilant de seguretat amb experiència. Truqueu al 209745. Gràcies.

Canviem el model de la seva roba, feim adobs i reformes de tota classe. Adobs en 24 hores. Carrer Bisbe Cabanelles, 30 (a 100 metres de la plaça Pere Garau de Ciutat) Tel. 278453.

Home jove cerca feina d'ajudant a malalts o minusvàlids que estiguin a ca seva. 297067.

S'ofereix pintor empapador, econòmic, seriós, ràpid i net. desplaçament per tot Mallorca. Tel. 203239

Home jove cerca feina de conrador o de vigilant de finca rústica prop de Ciutat. 297067.

Reparacions de Tv, vídeos, àudio, antenes Tv. Tel. 753580.

Bugaderia Lliterma. Autoservei, rentat en sec i en banyat, neteja de catifes, servei ràpid. C/ Virgili, 17. Tel. 266331. Can Pastilla.

Tallers Vidal. Diessel i gasolina. Cra. de Son Fangos, 280. Tel. 262048. Es Pil·larí.

Modista. Tallar i emprovar. Faig tota casta d'arranjaments: cremalleres, baixos, etc. Tel. 292920. Maria dels Àngels.

Planxisteria, pintura, mecànica. Taller San Francisco. Camí de Son Fangos. Tel. 490314. Es Pil·larí.

Pneumàtics Son Ferriol. Equilibrat de rodes, canvi de rodes i pegats, alineament de direccions assistida per ordinador. Avda. del Cid, 73. Tel. 427553. son Ferriol.

Motos
Salom

Jeroni Pou, 9 • Tel. 468136
Tomàs Forteza, 24 • 462686

Estudiant universitària d'Informàtica fa classes de repàs d'EGB, BUP i COU a la zona d'Inca. Tel. 503063.

Cerc feina per fer a ca meua. Tipus ceràmica, sabates o similar. Tel. 297067.

Cerc feina de representant d'arts gràfiques o comercial de publicitat. Tel. 297667.

Persona cerca feina per fer a casa. Mecanografia, ceràmica, llistes de correus... Tel. 297067.

Es confecciona o arregla qual·sevol peça de vestir, cortines, coixins, etc. Tel. 771005.

Es passen treballs a màquina i per ordinador. Netatut a rapidesa. Tel. 771005.

Televisors, vídeos, ràdio-cassettes, els arreglam. Electrònica J. Garcies. C/ Francesc Frontera, 10. Tel. 264335. Coll d'en Rabassa.

Senyora de 46 anys, s'ofereix per guardar ancians o malalts. Tel. 263227.

Gabinet de Psicologia. Neurosis, trastorns de caràcter, psicoteràpia infantil, depressió. Tel. 427193.

BORSA DEL
MOTOR

Tallers Les Cadenes. Mecànica xapa i pintura de l'automòbil. Carrer del Marès, 3-A. Telèfon 265551. Ses Cadenes de s'Arenal.

Venc motocicleta marca NSR 80. Molts pocs quilòmetres, quasi nova. Tel. 511223.

Venc cotxe Renault 5 GTL PM-L, per 110.000 ptes. Tel. 741388.

Si vol un cotxe nou de la nostra gamma, véngui i en parlem. Agència oficial Renault. Tel. 413867. Son Ferriol.

Venc cotxe Renault 5 GTL, M-4623-L per 125.000 ptes. Tel. 741388.

Venc YAMAHA 400 PM Z. Peces noves. Assegurada. Amb casc. 150.000 pessetes. Joan. 835131.

ENSENYANCES

Per a tots aquells i aquelles que vulguin lluitar contra l'invasor, contra els traïdors, contra l'explotació obrera, i per una terra lliure i catalana, els Maulets tenim obert l'apartat de correus 349 C.P. 43480 de Salou (Tarragona), per a qual·sevol informació o col·laboració contra l'ocupant.

Si voleu rebre una subscripció gratuïta al Butlletí de la Fundació per la Pau (entitat contra l'armamentisme i la guerra) podeu adreçar-vos al telèfon (93) 3025129 o al carrer Pau Claris, 89, Barcelona 08010.

Si voleu rebre llibres en català gratuïts sobre diferents temes d'actualitat socials o teològics, sols us cal escriure a *Cristianisme Justícia*, carrer Roger de Llúria, 13, Barcelona 08010, o telefonau al (93) 3172338.

Si voleu col·laborar en campanyes per la llibertat de presos de consciència denúncia d'injustícies arreu del món tot enviant cartes, governs i ambaixades, podeu posar-vos en contacte amb ACAT, carrer Anglès, 55, 08017 Barcelona. ACAT és una organització mundial arrelada a Catalunya, reconeguda com a secció ecumènica d'Armistí Internacional. Editeu tots els seus butlletins en català.

La delegació catalana de CSEM, grup d'ajut als presos de l'Est, fa una crida

ANUNCIAU-VOS DE FRANC A L'ESTEL de Mallorca

Nom.....DNI.....

Cognoms.....Tel.....

ATENCIÓ

- Escriviu un sol anunci per cupó
- Usau lletres majúscules
- Escriviu dins el requadre el text

Ompliu aquest cupó i enviau-lo a:
L'ESTEL de Mallorca. Apartat de Correus 124. 07600 S'Arenal de Mallorca

NO EMPRENYIS

EL MEU POBLE

Joan Salvat-Papasseit, l'independentista

Entre poesia i poesia rellegim vells articles d'opinió sobre el repte de la consecució de la llibertat de Catalunya. Des del 1918 la importància del programa wilsonià de reconciliació entre nacions lliures i el ressò que destapà Catalunya s'escau per entendre la revifalla de l'independentisme català. Segons *Nosaltres Sols*, número 12 (20 de juny de 1931, pàg. 4), la importància de les converses dels independentistes catalans a París amb Wilson queda reflectida en l'any 1918: "Mentre vostès (els independentistes catalans) demanin l'autonomia, nosaltres no podem fer res, car autonomia és un assumpte interior dels Estats, no podem involucrar-nos-hi; però si vostès s'axequen en armes per obtenir la llibertat de Catalunya, jo els prometo que el seu cas serà tractat a la Conferència de Versalles i que vostès tindran satisfacció."

Des d'abans del 1916, en Salvat-Papasseit té una visió d'Espanya en to de mort o malaltia; entenim un exemple a la col·lecció d'articles "Humo de fábrica" a la *Nueva Aurora*, autèntics llibres antiespanyolistes com *L'irriador al Port de les Gavines* (1921) o les *Conspiracions* (1922). Influït pels fet a Europa, fa una clara incitació a la lluita armada per assolir uns objectius. Aquest cas és clar en la "Gesta dels Estels" (1922) on afirma: "Lluitaria qui sap per quina bandera, / que fos la de la meua terra, / quatre barres de sang, / l'or del cor que voleia."

Gairebé tota la vida literària catalana de Salvat-Papasseit coincideix amb el període 1917-1923, amb la creació per Francesc Macià de les primeres organitzacions de signe independentista (Federació Democràtica Nacionalista al 1919 i sobretot Estat Català l'any 1922).

A les *Conspiracions*, Salvat-Papasseit reflecteix un nacionalisme incondicional, rotund i voluntariós, també a *Les Gorgles* (26-8-23) defensa la reivindicació de la integritat de la nació catalana, des de les Corberes al Segura i del Cinca a Menorca, per això deixa ben clar que "Catalunya és esclava d'Espanya i França".

Moltes vegades, des de postulats anarquistes, i perquè no dir-ho també espanyolistes, s'ha fet veure un Salvat-Papasseit anarquista, però la conseqüència d'anhel llibertari era exclusivament independentisme. Segons ell, l'obrer, el camperol, o el burgès tenen la necessitat de treure's el jou de l'explotació de l'Estat espanyol. Al final de la seva vida fou independentista d'acció, compromès amb l'alliberament armat de Catalunya, segons la via d'Estat Català.

Pel nacionalisme radical català, Irlanda va ésser una font mística, així mateix s'ha entès l'enardiment d'en Salvat per la cultura i la virilitat irlandesa. Al desembre del 1921 escriu a Lluís Plandiura sobre la necessitat que el poble català vagi cap allà on van els irlandesos, cap a l'alliberament nacional. En Salvat-Papasseit era partidari clar de la via irlandesa, així mateix té força escrits de l'època sobre la Lliga Regionalista i els botiflers, en referència clara als diputats regionalistes a Madrid. (En aquella època ja el doctor Martí Julià i el mateix Macià critiquen àmpliament el col·laboracionisme de la Lliga i d'en Cambó.)

Al primer número de la revista *L'Estat Català* s'hi deia: "Estat Català!, dos mots que són la concreció de la nostra tasca. Dos mots que enclouen la més alta significació del nostre ideal. Dos mots en què hi va compresa tota la transcendència del nostre esforç envers l'assoliment de la independència de Catalunya." Queda clar que la finalitat de la gent d'Estat Català i d'en Salvat-Papasseit era la mateixa; tots els indicis fan pensar que l'exhortació bèl·lica d'en Salvat-Papasseit era una proposta revolucionària, era una mística concreta, real i militar. També criticà obertament l'Espanya d'Ortega y Gasset.

Durant tota la seva vida parlà obertament de catalanisme descentralitzat, d'un catalanisme desespanyolitzat i de la llibertat i necessitat de la pàtria comuna. La seva actitud cal que romangui avui entre nosaltres i que el flamejar de l'ideal independentista s'encomani a tota la joventut catalana. **Rafel Moreno, Castelló (Estat Català)** Ω

enviar roba, menjar, sabates, dicines etc. Per demanar adreça on enviar-ho personalment, feu adreçar-vos a: Benjamins, CSEM, passatge Miquel Ferreres, 11, 08206 Sabadell. (93) 7262 918.

Is aprendre a conduir sense orç? Vine amb nosaltres! T'ho ensarràs molt bé. Auto Escola elia. Carrer 31 de Desembre, Tel. 759438. Ciutat.

ofessora titulada fa classes de feig, piano i harmonia. Individuals i en grup. Tel. 756114. gdalena.

iversitària fa classes de repàs GB i català a la zona de Pere rau de Ciutat. Tel. 243383.

udiant de Filologia catalana fa sses particulars d'EGB i BUP a) ptes /hora. Tel. 243742.

rsos d'expressió corporal. Ups d'adults els dilluns a les 18 es. Grups de joves els dimarts es 18 hores. Carrer Menorca, Per 5.500 ptes al mes. Tel. 3041-713262.

udiant de Filologia catalana fa sses de repàs d'EGB i BUP, ferentment assignatures de res. Demanau per na Carolina 299829.

mics de Joan Ballester i nals» ofereix de franc material orès i cassettes de propaganda ionalista. Podeu escriure a partat 5.069 de Barcelona-380; o telefonar al 93 2194746.

voleu intercanviar adhesius, istes, informació, etc, sobre el na d'alliberament nacional, riviui a l'Associació «Xavier meu». Apartat de correus, 36. 480 La Pineda. Tarragona.

Consell Nacional Català ofe- c diversos llibres, gratuïtament, t aquell que els demani, al tant dels drets i història de la nuna pàtria catalana. Podeu riure a l'Apartat 15.071 de rcelona-08080.

stre s'ofereix per fer classes repàs. Demanau per Bartou al telèfon 467931.

estau interessats per la litera- a en català, podeu subscriure- s de franc a la revista LA REST D'ARANA, plaça Mos- i Sorell, 6-14, València 46003. l fer-hi esment dels vostres n i cognom, adreça, codi pos- i població. També hi podeu scriure gratis amics i com- ys, i fer-hi arribar els vostres ggeriments.

enciatiat fa classes de català a s els nivells, per a una persona i un grup petit. Preparació per imens de la junta avaluadora. nbé repàs d'assignatures. Tel. 3567.

N'Antònia Manresa regenta des de fa catorze anys, la Llibreria Ponent, a Son Cotoner. De llibres, en ven ben pocs. La seva feina és vendre bonolotto, travesses i primitiva. N'Antònia va néixer ara fa una quarantena d'anys al Bar Son Cotoner, on ja venia loteries vàries.

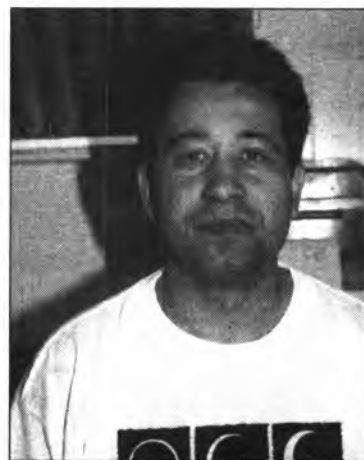
Fa dos anys que en Jaume Marcé va obrir el taller J. Marcé de reparació de cotxes a Son Cotoner.

En Guillem Caldés va obrir ara fa dotze anys una carnisseria a Son Dameto.

En Joan-Josep Hurtado de València va obrir ara fa sis anys la Cristalleria Crissart a Son Cotoner.

N'Antoni Garcia és l'amo jove de l'hamburgueseria El Perrito, a Son Cotoner.

N'Arnau Beltran és un dels amos joves de la Impremta Bristol, a Son Cotoner. Son pare, que és l'amo principal, va obrir aquesta impremta ara fa trenta anys.

En Pere Seguí de sa Pobla va obrir ara fa vint anys un taller de reparació de cotxes a Son Cotoner.

N'Antoni Martínez de s'Arenal va obrir un taller de mecànica de cotxes a Son Dameto ara fa trenta anys, quan a la barriada no hi havia quasi ningú.

HISTÒRIES DEL DESENCÍS Editorial Moll

VIDA D'ARTISTA Llibres del Segle

de **M. López Crespi**

ELS PODEU TROBAR A TOTES LES LLIBRERIES MALLORQUINES

FORAST ERADES

Ana del Paso (*Época*): ¿Se imaginan por un momento que en la mesa negociadora, los representantes de CiU se pongan a hablar en catalán como en clave, sin que los del PP entiendan una palabra?

ΩΩΩ

Antonio Burgos: Esto de que En España mande Pujol es como si hacemos Papa a Gonzalo Puente Ojea, que no cree ni en la Hoja Palmera. Y si por esto se me enfadan en Cataluña como cuando dije que Gerona se escribe en las matrículas con GI de gilipollez, pues que se me enfaden.

ΩΩΩ

Antonio Alemany, puput de cresta mollà: Cuando voy a Barcelona hablo siempre en castellano (...). Detesto, por principio, las obligaciones (...). A los de la Enciclopedia Catalana cuando me llaman para venderme alguno de sus productos que suelo comprar les impongo el castellano.

A. ALEMANY

ΩΩΩ

Federico Jiménez Losantos: Ya está bien de echar en cara a Madrid que se lleva los dineros de Mallorca o de Barcelona cuando probablemente el madrileño es el ciudadano que más contribuye al Estado y que menos recibe por lo que contribuye.

ΩΩΩ

Antonio Gala: Este señorín Pujol, al que la boca se le llena hablando de Cataluña no representa más que el 30% de los catalanes.

ΩΩΩ

Federico Jiménez Losantos: Lo único que me interesaría saber de la propuesta pujoliana sobre el necesario y vigorizante plurinacionalismo español es saber si también se aplica a su Cataluña del alma, porque allí hay españoles mucho más fieros que yo, gallegos en abundancia, aragoneses tozudos, castellanos recios, extremeños de aventura y andaluces a mogollón, y se hablan dos lenguas, creo.

La literatura mallorquina i la lluita de classes (3)

MIQUEL FERRÀ I MARTORELL

Durant tot el mes de setembre del 1391 els pagesos varen esperar. Enviaren alguns dels seus representants a Ciutat per parlar amb els governants, però aquells, enviats a la presó, foren torturats i morts. Novament s'esgotà la paciència. I set mil camperols es posaren en marxa contra la ciutat. Fou des del dia 2 al 5 d'octubre. Ara tornaven per prendre venjança dels funcionaris traïdors. El setge de la vila va durar tres dies, que costaren als seus habitants més de cinquanta mil lliures de perjudicis. I seguiren les lluites d'aquella revolució d'octubre, a les muralles, als carrers... El dia tretze de novembre, el governador fa una crida prohibint les reunions tumultuoses... Poc a poc els seus soldats van reduint als rebels... Aquells que èpicament són cantats per Guillem Colom en el seu poema titulat "La Revolta dels pagesos":

I a l'entretant l'host camperola
avançava a poc poc, triomfant, vers Ciutat,
Com a mar onejant que s'empeny tota sola
dins la fortor del propi esclat.

I arriba l'hora de les execucions. Els cabdills de la rebel·lió són duits a mans del botxí. En Bernat Mateu puja a la forca. Llavors el segueix en Joan Bofí. I després en Tomeu Cifre...

...l'endemà de sa arribada,
els espera un nou turment...
l'estrep, el foc, l'aigua salada,
la forca o l'esquarterament...

I si uns són penjats pel coll, un altre, n'Antoni Cigar, àlias Brou de Pella, destructor del Call, és cruelment esquarterat...

I passen quatre anys més. Un dia, el rei Joan I d'Aragó arriba a Mallorca amb el seu seguici, fugint de la pesta que assolava Catalunya. Amb ells vénen nobles i rics hòmens carregats d'ambició i caprici. Ben aviat, durant l'estatge reial al Castell de Bellver, el poble sofrirà una vegada més les conseqüències de les classes poderoses. Els aristòcrates, els cortesans, faran sofrir a les classes populars tota casta d'injustícies i maltractaments. I així, mentre a la cort de dona Violant tenen lloc festes fastuoses, els vilatans han de fer donatius al sobirà...

Mirau-la com balla
madò Violant
un peu per enrera
i un peu per envant.

I el poble sofreix, ara, passivament, fent mostra d'un pacifisme purament illenc, tant pactista i tan illenc com la poesia d'en Llorenç Vidal:

Som poble-poble. Som poble
Sofresc com la gent del poble.
I plor com la gent del poble
I visc com la gent del poble
I sent com la gent del poble
I suu com la gent del poble...

Els revolucionaris han quedat enrera. Quatre anys és molt de temps. Ja no vénen els camperols...

...com la negra turbonada
que rodola i envest plena de nous fiblons
com una ardenta llampegada
de ballestes i dards, manganells i canons...

Havia arribat la pau a la ciutat i al camp. Però el virus de la violència no havia mort. Reviscolava poc a poc... (continuarà) Ω

Tots som Jaume Sastre!

Dia 25 de març, dilluns, la premsa es feia ressò d'una sentència del Tribunal Superior de Justícia de les Balears condemnant la Conselleria d'Economia i Hisenda a pagar-nos, a mi i al company Antoni Garcia, una pesseta simbòlica per haver-nos privat, l'any 1990, de presentar candidatura per fer part de l'Assemblea General de la Caixa de les Balears. El que són les coses, quan arriba la sentència tant Antoni Garcia com jo som consellers generals. Malgrat tot, vàrem decidir mantenir la demanda com a símbol de lluita contra l'arbitrarietat i en defensa dels drets cívics. El Tribunal Superior de Justícia de les Balears, una vegada més (la segona en el meu cas concret), dignificava la credibilitat i el prestigi de la Justícia de la nostra Comunitat Autònoma.

A l'altra cara de la moneda, dos dies després, es fa fer pública la sentència que ha condemnat Jaume Sastre per una sèrie d'articles dedicats a Ventura Rubí. La sentència, que reconeix la veracitat de les denúncies de Sastre (on queda allò de *in exceptio veritatis*?), no ens ha de sobtar gens ni mica. Avui, quan la justícia espanyola ens ofereix cada dia casos flagrants de corrupció i prevaricació, què podem esperar? Què podem esperar d'un tribunal que valora les ideologies i no els delictes? Res. Millor dit, podem esperar el mateix que un jueu podia esperar de la Santa Inquisició. En el fons, el jutge del cas Sastre no s'ha allunyat gaire del tristament famós Tribunal d'Ordre Públic ni del Tribunal de Justícia Militar del temps del franquisme. Sempre he pensat que els bons jutges són com els bons poetes: com més *seniors* millor. Què es pot esperar d'un xixarel·lo de trenta-pocs anys? Potser tindrà molta ciència... però poca paciència; molta erudició... però poca cultura; molta suficiència... però la pell molt prima.

Jo vaig assistir al judici i vaig romandre astorat. Ventura Rubí, a preguntes del

defensor, va reconèixer que havia intentat aconseguir el canvi de destí de l'institut de Sineu a Sencelles; va reconèixer que actuava com a tinent de batle d'urbanisme; va reconèixer que el solar que va oferir era, en part, propietat seva ("solamente trescientos metros") i, en part, de l'empresa Aguas Son Company (de la seva dona). Doncs bé, aquella clara autoinculpació no va merèixer cap actuació ni del jutge ni del fiscal. Algú pot explicar-ho? Algú pot explicar, en contrapartida, la condemna de Sastre? Només es pot entendre si ens trobam davant d'una sentència política i això, evidentment, nega que ens trobem en un estat de dret i confirma que vivim una farsa.

Ventura Rubí, dimecres vespre, es passejà prepotent pels bars de Sencelles bravejant de la sentència. S'exclamà contra els col·lectius (sigui el PSM, sigui la Coordinadora de Sencelles) que lluiten per evitar la salinització de l'aigua dels pous de Mallorca que, per a segons qui, només són una font d'especulació. En aquest punt, cal advertir que només hi ha dues trinxeres possibles: la dels destructors i la dels proteccionistes; la dels qui fan ús de la llibertat d'expressió i d'opinió (reconegudes a la Declaració Universal dels Drets Humans) i la dels que volen supe-ditar la informació a un hipotètic "dret a l'honor". Efectivament, només hi ha dues trinxeres. La dels que usen la ploma i les idees i la dels que ho combaten amb les armes, amb la presó o a cops de maça de jutges de pa amb fonteta. Aquesta sentència judicial s'ha posat clarament al costat d'una de les dues trinxeres. Jo vull fer el mateix... a l'altre costat, perquè tanmateix només un mediocre pot pensar que es pot fer seure la llibertat al banc dels acusats.

Atenció a l'afirmació: estic més segur de l'èxit d'una operació a cor obert d'un metge amb Parkinson que de l'encert de qualsevol sentència judicial espanyola! Com que jo també som un Jaume Sastre, ho tornaré a escriure i ratificar: **VENTURA RUBÍ ÉS, TAMBÉ PER A MI, EL LUIS ROLDÁN DE SENCELLES!** Fa anys que el vaig conèixer i ho vaig poder constatar amb una actuació que, frisós en espera de la seva nova demanda, tindrà molt de gust d'explicar davant un tribunal. No però, davant de qualsevol jutge i menys si a Mallorca estant, necessita de traductor de les meves paraules. Perquè, aquesta és una altra!, els mallorquins a ca nostra tenim els mateixos drets que qualsevol estranger: un servei de traducció a la llengua dels jutges dels *chorizos* i dels recaptadors de tributs que, mirau les coses!, serveixen per tenir jutges i *chorizos* d'importació que actuen com a agents colonials i donen la raó al que parlen com ells (Ventura Rubí, per exemple) i condemnen (per "derecho de conquista") els qui serveixen lleialtat a la llengua amb la qual hem mamat. En aquesta situació, mentre els mallorquins no comptem amb estructures pròpies d'esta haurem d'acabar als tribunals internacionals. **Bartomeu Mestre i Sureda** Ω

CARN CAPOLADA

Quan la justícia del colonitzador és una farsa

JAUME SASTRE

Ja m'ho veia venir d'una hora enfora. La condemna del jutge madrileta Quintana Carretero no m'ha vingut gens de nou i no ha estat cap sorpresa per a mi. Dia 15 de novembre de 1995 me preguntava: **¿quina confiança, doncs, podem tenir els mallorquins en una justícia forastera carregada de prejudicis i que no entén ni tan sols la nostra llengua?** (...) Si hem de fer cas als antecedents, està clar que abans del judici el redactor Jaume Sastre i el director de L'ESTEL, Mateu Joan ja estam condemnats a la foguera. Per començar el senyor Quintana Carretero és un jutge foraster integrant de l'administració colonial de justícia, mentre que L'ESTEL és un mitjà de comunicació en llengua catalana caracteritzada per ser una plataforma del nacionalisme a Mallorca, que va des d'UM fins a l'independentisme. I per acabar, aquest jutge ja ha emès sentències en contra de la llibertat d'expressió i a favor dels polítics forasters del PP, en concret González Ortea, quan han estat criticats i acusats de "mafiosos". Dia 1 de febrer vaig insistir: **si qui escriu és un negret de les colònies encara ho tens pitjor perquè estàs en mans d'una justícia colonial, tercermundista, racista, forastera, xenòfoba, és a dir, antimallorquina, que ni tan sols entén la teva llengua.** Dia 15 de febrer vaig tornar a advertir sobre el caratge d'aquest jutge: **Pedro José Quintana Carretero, un jutge conegut pels seus antecedents de sentenciar a favor de polítics del PP acusats de corrupció, vegeu el cas González Ortea - Joan Vicenç.**

Bé, doncs, el que ja se veia venir, ara ja s'ha consumat. M'han condemnat per dir veritats punyents com és dir les coses pel seu nom. El mateix dia de la sentència, el botifarra Ventura Rubí bravejava per dins els cafès de Sencelles i convidava els parroquians al crit de: *Els he donats bé pel cul a aquests de L'ESTEL i de la Coordinadora contra el transvassament de l'aigua de Sencelles.* ¿Com me sent després d'aquesta injustícia? Doncs me sent com O. J. Simpson condemnat per un jutge del Ku Klux Klan. ¿Us imaginau un partit Barça-Madrid i que fa d'ar-

bitre n'Ansón de l'ABC? Idò, això ha anat igual, en un conflicte entre el botifarra Ventura Rubí i un independentista com jo, l'àrbitre ni ha estat imparcial ni neutral. Ben al contrari, ha quedat superdemostrat que Quintana Carretero és l'àngel protector dels polítics del PP acusats de corrupció González Ortea i Ventura Rubí.

Tot aquest judici ha estat una farsa i una pura comèdia. I ja abans de començar Quintana Carretero, empès pels seus prejudicis antimallorquins, tenia decidida la sentència. De res no va servir provar amb dades i documents les brutors de l'especulador d'aigua Ventura Rubí. De res no va servir que el diputat del PSM, Pere Sampol, amb una intervenció memorable, desemmascaràs la màfia de l'aigua constituïda per Rubí, el batle de Sencelles i l'ex-director d'EMAYA, Arturo Cadenas. La brillant i contundent actuació del misser defensor Sebastià Frau fent confessar a Rubí haver comès un delictes de prevaricació tampoc no va servir de res. Ni les declaracions del membres de la coordinadora de Sencelles ni la de Francesc Obrador. Tampoc no ha servit de res el peritatge filològic de Biel Majoral i d'Antoni Artigues que el jutge s'ha passat per l'entrecuix i ni tan sols esmenta en la sentència condemnatòria. I el que és més greu, tampoc de res no va servir que el ministeri fiscal retiràs l'acusació apel·lant al dret d'expressió, d'informació i d'opinió en el cas d'un polític en actiu i sobre un tema de gran transcendència pública com és el mal ús de l'aigua a Mallorca durant els anys 1993-1995 de gran sequera.

¿Per què m'ha condemnat aquest jutge? Doncs perquè és un madrileta arrogant i prepotent que odia els mallorquins, la llengua catalana i vol mantenir-nos dins la por, el fatalisme de la terra inexistente, del no hi ha res a fer i de la mentalitat d'esclau.

¿Què cal fer a partir d'ara? Aquesta és la pregunta. Jo tenc clar que només és vençut aquell que s'hi declara i jo mai no em declararé derrotat davant del colonialisme espanyol. Mai de mai. Davant les agressions racistes cal respondre amb més força i organització. La primera passa, doncs, ha estat recórrer, obrir una

subscripció popular i iniciar una campanya de premsa i de sensibilització pública.

Juan Francisco Mestre, un periodista fatxa que practica la desinformació

Juan Francisco Mestre (J.F.M) és un periodista foraster que escriu al diari *Baleares* i que es caracteritza per practicar, des de la seva ideologia d'extrema dreta, la desinformació contra l'independentisme mallorquí. Dijous dia 28 de març va titular la notí-

Juan Francisco Mestre.

cia del recurs contra la sentència de Quintana Carretero amb el següent titular: **Jaume Sastre acusa al jutge que le condenó de terrorista**, quan en realitat el comunicat de premsa que vaig enviar als mitjans de comunicació en el punt núm quatre denunciava **la connivència entre el jutge Quintana Carretero i els sectors de l'extrema dreta espanyolista, botifarra, anticatalanista i inductora del terrorisme espanyol dins Mallorca, Antonio Alemany i Luis Cerdó, atrinxerats dins Diario 16.** Durant, abans i després del judici de dia 11 de març, *Diario 16* ha fet una campanya de pressió per influir en el jutge, també foraster de Madrid perquè em condemnàs. La connivència, o sia, la complicitat moral, entre Quintana Carretero i *Diario 16* (Antonio Alemany, Luis Cerdó i Angel Neila -Burgos 1968-) és tan evident que el jutge de Ventura Rubí, Mateo Cañellas, a l'hora d'elaborar les seves conclusions va llegir part de l'article d'Antonio Alemany, *La bajeza moral y periodística de una revista y unos sujetos*, publicat dia 17 de setembre de 1995: **L'Estel constituye un paradigma de lo que la Prensa jamás debe ser: puro**

insulto, agresión personal, fascismo dialéctico, terminología incendiaria. (...) Personalmente, soy contrario a acudir a los juzgados por razón de ataques periodísticos... (...) Pero comprendo que los ciudadanos de a pie o los políticos -que no tienen porqué soportar una crítica que llegue al insulto y al menosprecio personales- se sientan indefensos y acudan en amparo a los tribunales, tal y como ha hecho Ventura Rubí. (...) Sastre, un catalanista furibundo que ha tenido más de un enfrentamiento físico. De Florit, baste decir que tiene -o tenía- un perrazo que, según su amo, sólo mordía a los forasteros.

Mostres de solidaritat

Vull agrair a totes les publicacions de la premsa forana que van publicar l'article editorial de solidaritat titulat *La llibertat de premsa amenaçada*. Aquest agraïment va per a les següents publicacions:

Entre tots (Calvià)
Sa Sella (Sencelles)
Fent certerany (Maria)
Pòrtula (Marratxí)
Mel i Sucre (Sant Joan)
Udol (Llubí)
Punt informatiu Pollença
Es saig (Algaida)
Dies i coses (Calonge), etc.

Si jo hagués estat un fotut negret de l'Àfrica subsahariana, ben segur que ja s'haurien organitzat folklòriques taules per Ruanda a favor de la llibertat d'expressió i molts comentaristes que tenen secció a la premsa ja s'haurien banyat el cul, però no, jo no som més que un puta mallorquí desgraciat independentista i és clar, aquí n'hi ha molts i moltes que tan sols parlen de solidaritat quan pel mig hi ha un parell de milers de quilòmetres de distància.

La corrupció de la Justícia: el cas Estevill, la punta de l'iceberg

El jutge i vocal del CGPJ, Luis Pascual Estevill, en aquests moments en llibertat sota fiança de 135 milions de ptes., té obert un judici oral al Tribunal Suprem per un presumpte delictes de prevaricació, això és, d'haver dictat una sentència injusta sabent que ho era. El cas Estevill és la punta de l'iceberg de la corrupció de la justícia, un tema fins avui considerat tabú. Estevill, acusat també de defraudar a Hisenda per no haver declarat uns ingressos per valor de 750 milions i d'haver intentat subornar un company seu del CGPJ, va intentar aturar la premsa amb un parell de quere- lles criminals que foren desesti-

mades pels mateixos tribunals. L'escàndol Estevill ha provocat un autèntic terratrèmol dins la societat civil que s'ha vist reflectit en un allau d'articles publicats amb títols com:

Antonio Papell: **Desastre judicial**, DM 8.III.96.
Id. **¿Qué hacer con el Poder Judicial?**, DM 22.III.96.
Id. **El desprestigio de la justicia**, DM 13.X.95.
Id. **¿Quién controla a los jueces?**, DM 4.XI.95.
Juan P. Despierto: **¿Quién vigila al vigilante?**, DM 20.X.95.
Antonio García-Trevijano: **Controlar a los jueces**, DdM 6.XI.95.
B. de la Cuadra, **¿Quién juzga a los jueces?**, *El País* 14.X.95.
Juan Almagro, **¿Quién juzga al juez?**, DM 15.X.95.
Martín Prieto, **¿Cree usted en la justicia?**, (DdM 23.III.96):

Sobre aquest mateix tema també hem pogut llegir opinions que fins fa pocs dies haurien estat qualificades de desacatament. Declaracions del tipus com:

Martín Prieto: **A mí me parece que Estevill es un delincuente o un "chorizo" o un "cara". No soy quién para retratarle, pero creo que entra en la lógica de las cosas que tan altos magistrados como este hombre desaguado no sólo sean buenos y afables sino que se encuentren por encima de cualquier sospecha. Este fulano no dimite ni con agua caliente. La próxima vez que me llame un juez le voy a citar en "Arny" y en Sevilla.**

Antonio Gala: **En el asunto Pascual Estevill están de porquería hasta la coronilla muchos más de uno** (DdM 18.III.96)

La connivència de la Justícia colonial amb l'extrema dreta

(Transcripció Avui 3.III.96)
El Bloc Jaume I, plataforma nacionalista del País Valencià, va criticar la decisió del tribunal que jutja l'assassinat de l'independentista Guillem Agulló de posar en llibertat quatre del cinc acusats. La decisió del tribunal s'ha produït abans que es difongui la sentència i sense notificar-ho a les parts personals personades en el sumari.

Des del Bloc Jaume I s'afirma que la decisió del tribunal "pot suposar una permissivitat amb una actuació feixista que podria tenir greus conseqüències, perquè deixa oberta la porta de la impunitat de l'assassinat i no té en compte l'alarma social que la violència feixista genera".

Des de la plataforma nacionalista també s'apunta el fet que "aquesta decisió es produeix en

Quintana, el jutge protector dels polítics del PP acusats de corrupció

Qui és González Ortea?

DOMINGO 13 DE MARÇ DE 1994

El abnegado funcionario

González Ortea es parlamentario autonómico, conseller insular y Jefe de Carreteras. Es uno de los trescientos funcionarios autonómicos que recibieron a lo largo del año pasado pluses o gratificaciones por distintos conceptos.

González Ortea (de pie), durante una intervención en el Parlamento.

El abnegado funcionario... González Ortea, en uno de los numerosos momentos de su vida pública... El año pasado, los datos que se han publicado en el informe de la Comisión de Ingresos y Gastos de los funcionarios autonómicos...

Qui és Ventura Rubí?

PSOE acusa a Emaya y a la SAT de Sencelles «Proveer de agua a Palma mediante pozos privados es un negocio muy sucio»

SEGURO el artículo (coordinado) del Agrícola y Ganadero de Bú del algrobo será en el futuro... FUTURO PARA EL ALGARRO... JAVIER MONTANER BRULL / Expresión agr...

Ventura Rubí anuncia una querrela contra Pere Sampol por llamarle "mafioso"

24 pozos de Sencelles han sido ofertados en los últimos tres años a Emaya, que con 6 hectómetros cúbicos anuales —Emaya adjudicó en 1993 una canalización de 11...

PSM y Coordinadora de Sencelles denuncian una operación especulativa con agua del municipio

El Govern da prioridad a la importación sobre los recursos subterráneos

El esposo de la propietaria, sufrió un «atentado» al salir de un pleno — La condena el suceso — «Supongo que Emaya nos pedirá un acuerdo».

Company está dispuesta a vender sus pozos de Sencelles a Emaya

Se produjo un cambio de uso en 1989 y ahora se opone

El informe augura nefastas consecuencias para Sa Marineta si Emaya extrae 4 hectómetros cúbicos de agua adjudicó la instalación de una tubería desde pozos de Sencelles hasta una zona cercana a la cama...

El alcalde de Sencelles y el teniente de alcalde Ventura Rubí ofrecieron sus pozos a Emaya

Según un documento elaborado por un técnico de la Junta d'Aigües

PALEMA — Emaya tiene intención de comprar agua de Sencelles... El informe augura nefastas consecuencias para Sa Marineta si Emaya extrae 4 hectómetros cúbicos de agua...

El Govern expedientará al funcionario de Agricultura Ventura Rubí

El Consejo de Govern celebró el pasado miércoles una reunión de la consellería de Agricultura, tras la cual se acordó expedientar al funcionario de Agricultura Ventura Rubí...

La venta de agua de Sencelles, un negocio de más de 300 millones al año

La Coordinadora en Defensa de les Aigües afirma que desde 1991 se ha intentado comercializar agua procedente de pozos privados para abastecer a Palma

La venta de agua a Palma y Calviá... La Coordinadora en Defensa de les Aigües afirma que desde 1991 se ha intentado comercializar agua procedente de pozos privados para abastecer a Palma...

La Coordinadora y el GOB denuncian ante el CIM las obras de Son Ventura

Los dos colectivos critican que la canalización de tuberías se realiza sin el interés social

El GOB denuncia obras ilegales de canalización en Son Ventura

El alcalde estudia si la actuación en una finca privada necesita el interés social

Sencelles y Montuiri ofrecen solares al MEC para un instituto que el Pla asignó a Sineu

El primer municipio contempla el centro docente en sus Normas Subsidiarias

Ventura Rubí afirma que «Agua Son Company no tiene intención de vender agua a Palma»

El teniente de alcalde de Sencelles se querrelará contra la coordinadora

El "affaire" de los olivereros

Técnicos de la Consellería de Agricultura están llevando a cabo una exhaustiva inspección por toda Mallorca

Posible expediente al funcionario que tramitó las subvenciones

Los tribunales reconocen la capacidad de ingenieros agrónomos para construir casas de uso agrícola

El Colegio de Arquitectos recurrirá los proyectos de agroturismo firmados por ingenieros técnicos

Según ha manifestado el decano de Baleares, José Luis Juan Coll

El Colegio de Topógrafos denunciará por intrusismo al cuñado de González Ortea

Ignacio Cases realizó trabajos para el Ibasan sin tener titulación

El Colegio de Topógrafos denuncia que Ignacio Cases, que responde en una empresa denominada Topografía Técnica, realizó trabajos para el Ibasan sin tener titulación... El director del Ibasan, Gabriel de Juan, justificó en un día de que se encargó de los trabajos para el Ibasan...

El Ibasan encarga a dedo trabajos de topografía al cuñado de González Ortea

El político popular es un alto cargo de Obras Públicas, consellería de la que depende el Ibasan, su esposa era del consejo de administración y su cuñada trabaja en la empresa

El cuñado de Ortea contratado por el Ibasan no tiene el título de topógrafo

El Colegio oficial le acusa de intrusismo y advierte que los trabajos pueden ser nulos

El Colegio de Topógrafos denuncia que Ignacio Cases, que responde en una empresa denominada Topografía Técnica, realizó trabajos para el Ibasan sin tener titulación...

ve de la pàgina 19

un context creixent d'escalada d'agressions a la nostra llengua i a la nostra cultura". El Bloc Jaume I considera necessari "un pronunciament públic del govern autonòmic presidit pel senyor Zaplana condemnant les accions i agressions de caràcter feixista que s'estan succeint de forma creixent al nostre país".

Una altra de les organitzacions que ha censurat la decisió judicial és l'organització Mautets, que recentment va veure desestimada la seva petició de refusar el tribunal.

Quintana Carretero, el jutge protector dels polítics del PP acusats de corrupció

Després dels recents escàndols que afecten els tribunals de justícia en què estan presumptament implicats el jutge Estevill, acusat de prevaricació; el jutge de menors Manuel Rico Lara, presumpte implicat en l'afer de prostitució juvenil masculina al club Army de Sevilla; el jutge Pedro Barceló i el tracte d'amiguisme i de favoritisme envers Francisco Berga (Brokerval); el jutge Miguel Moreiras que va revelar secrets del sumari "Argentia Trust" al diari ABC; ara esclata a Mallorca l'escàndol Quintana Carretero, un jutge de mentalitat franquista, enemic de la llibertat d'expressió i que protegeix els polítics del PP acusats de corrupció condemnant les persones que gosen denunciar els abusos i les injustícies comesos per aquests polítics en actiu. A aquest jutge de Madrid, com a mínim ja se li coneixen dos casos:

Primer, escàndol González Ortea: dia 13 de juny de 1993, *Diario 16* va publicar les declaracions del ciutadà Joan Vicenç Colom en les quals qualificava el diputat del PP, José Mª González Ortea d'esser el **padrino d'Es-**

còrca ja que utilitzava el seu càrrec públic per perseguir la competència dels seus negocis de sa Calobra. Resultat: el jutge Quintana va condemnar Vicenç a una multa de 100.000 ptes. i a una indemnització de 500.000 ptes. Però, qui és el Sr. González Ortea? Doncs a la pàgina del costat reproduïm alguns titulars de premsa sobre aquest polític brut, xoriço i corrupte del PP però que, ara s'ha comprovat, té molt de bo dins el jutjat penal núm. 2 de Ciutat.

Segon, escàndol Ventura Rubí: en plena guerra de l'aigua, anys 1993-1995, quan la sequera aguditzava el tema de la manca d'aigua potable a Mallorca, vaig publicar una sèrie d'artícles damunt *L'ESTEL* on denunciava la "màfia" del PP que volia especular amb l'aigua de Sencelles i guanyar uns 300 milions per any passant-se pel forro dels calçons la Llei d'Aigües. Resultat: altre cop el jutge madrileny Quintana Carretero condemna el missatger que denuncia la corrupció i absol el corrupte i poca-vergonya Ventura Rubí, un politicastre que té un historial llarg ferm d'irregularitats. Qui és Ventura Rubí? Doncs també us oferim la seva vida i miracles en titulars de premsa, un dossier que ja arrenca l'any 1984 quan aquest banastre va estar emmerdat en el primer gran escàndol del canyellisme amb les subvencions a unes oliveres i farratgeres que no existien. Després d'això, alguna persona honrada pot confiar encara en la justícia? Algú pot continuar creient en la independència i imparcialitat dels tribunals? Joestic convençut que si m'hagués jutjat un tribunal popular ara no estaria condemnat. Però com que m'ha jutjat un foraster fatxa de Madrid que ja abans de començar tenia pensada la sentència, araestic condemnat per un delicted'informar i d'opinar. Això no és democràcia ni ho ha estat mai! Ω

Contra la sentència racista del jutge Quintana Carretero, anem al Tribunal de Drets Humans europeu Subscripció popular. Comitè per la llibertat d'expressió

Després que per la força de les armes i per dret de conquesta, l'imperialisme espanyol va reduir Mallorca a la condició de colònia, amb el **Decreto de Nueva Planta** (1715), es va iniciar la invasió de jutges i funcionaris forasters que tracten els mallorquins com esclaus i menyspreen la llengua i cultura catalanes. Fins fa pocs anys totes aquestes agressions racistes i xenòfobes anti-mallorquines quedaven dins la més absoluta impunitat. Avui, afortunadament, el nacionalisme mallorquí no és un afer intern d'Espanya sinó que constitueix un problema internacional dins el context europeu. Coherentment amb això, davant aquesta acció racista perpetrada pel jutge madrileny Pedro José Quintana Carretero cal recórrer primer a l'Audiència, després al Suprem i al Constitucional espanyol i finalment al Tribunal Europeu de Drets Humans. Atès que ens trobam davant una sentència que vol "esser un càstig exemplar" per intimidar el conjunt de la premsa en llengua catalana en general i el nacionalisme mallorquí en particular, aquest és el motiu pel qual feim una crida a la solidaritat i obrim la següent subscripció popular (al costat).

GALERIA DE FANTASMES

Quintana Carretero

JOSEP PALOU

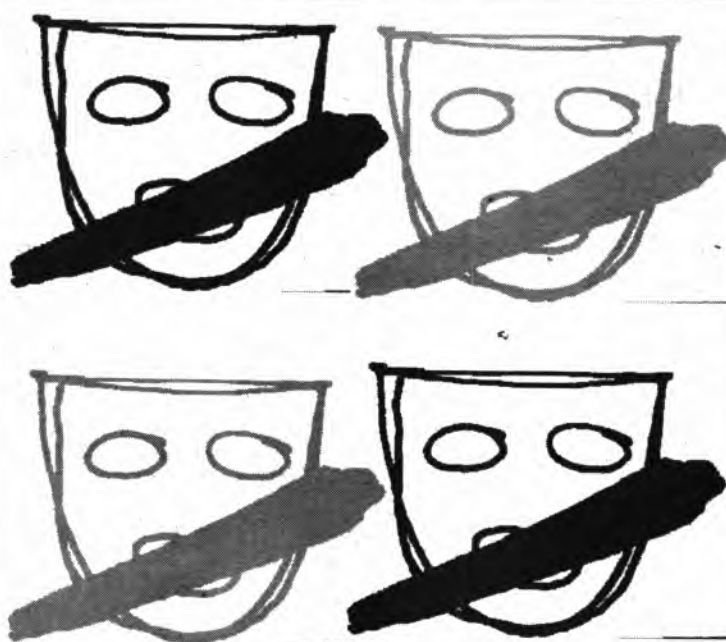

Al salvatge oest americà, on imperava la llei del més fort, es va fer molt famós un polissó anomenat Roy Bean. Aquest element es va establir un bon dia a un poblet perdut enmig del desert i hi va obrir el corresponent *saloon*, on el veïnat hi anava a engaltar-se i a deixar-hi els doblers. Fins aquí, res d'extraordinari. El curiós és que compartia la feina de bàrman amb la de jutge del poble, i feia els judicis al mateix local on moments abans havia servit whiskies i cerveses. En Bean era temut per tothom, perquè enviava a la forca qualsevol que li fes nosa, fos o no culpable. Era empresari, *sheriff* i jutge al mateix temps. L'amo del poble, en una paraula.

Els nor-americans consideren aquest personatge tan excepcional que fins i tot li han dedicat una pel·lícula. Doncs bé, si s'acostassin per Mallorca quedarien aborronats, perquè de bergants d'aquests que són alhora jutge i part interessada en tenim un bon grapat. Per exemple en Juan Pedro Quintana Carretero, un txeli madrileny de trenta-quatre anys que ha tret el seu *colt*, ha pegat un cop amb la culata damunt la taula i ha declarat culpable en Jaume Sastre. L'excusa és haver dit "Luis Roldán de Sencelles" al mafiós de l'aigua Ventura Rubí, malgrat que el fiscal havia retirat l'acusació i que tothom sap qui és en *Barrobí*.

Sastre ha comès el crim de ser un mallorquí independentista i, sobretot, de no callar-s'ho. Ho va dir a la cara del mateix Quintana Carretero durant el judici. La justícia colonial espanyola això no ho pot consentir, de manera que a la més mínima ja t'han fotut becollada. I si no t'envien a la forca, com hauria fet en Roy Bean, és perquè per aquí aquestes coses ja no s'estilen.

A Quintana Carretero, així i tot, li hem d'estar agraïts perquè ens ha confirmat una cosa: amb la justícia forastera no hi podem confiar. Avui ha estat en Sastre, demà pot esser en Tomeu Martí, a qui li podrien perdonar que sigui insubmís, però no que sigui independentista, i passat demà serà qualsevol altra persona que vulgui exercir de mallorquina amb tots els ets i uts. Així que gràcies per la lliçó, Sr. Quintana. I nosaltres, posem la directa d'una vegada i proclamem la independència. Ω

Subscripció popular per recórrer la sentència:

Llibreta d'estalvi Sa Nostra
2051 - 0017 - 03 - 0082962188

FORAST ERADES

Lorenzo Contreras (ABC): González demostró la anchurosidad de sus tragaderas políticas frente a los desafíos del pujolismo. Retos y desafíos que han afectado a zonas muy sensibles en el funcionamiento del Estado, incuido el trato que se dispensa en Cataluña a la lengua oficial -creo recordar que el español- y a los niños nacidos en su ámbito, cuya "inmersión lingüística" es expresión sospechosa de atropello y tortura, de asfixia en la "bañera".

ΩΩΩ

El diablo cojuelo (*Época*):

El separatista vasco y su soslías catalán por los fines a que van me dan repugnancia y asco.

Mas se llevarán el chasco si quienes mandan les dan con este dicho o refrán: ¡Toma del frasco, Carrasco!

Son por la Constitución reos de alta traición, lo que con prisión concuerda,

y llevan en sus boínas y en sus sucias barretinas sangre y luto, odio y mierda.

ΩΩΩ

Jesús Gil y Gil: Si Franco viviese, quizás no habría tres españoles secuestrados. ¡Viva Franco y arriba España!

ΩΩΩ

Emilio Romero: Los nacionalismos catalán y vasco no quieren otros compromisos que el de las alianzas de votos aseguradores en el Parlamento. Sostienen cada uno de ellos que son una nación en la España plurinacional. Así es difícil eso que se llama la estabilidad política, económica y social.

L'ESTEL
de Mallorca

Xafarderies d'en Simó lo Tort Ballester

• Ara s'ha posat novament de moda l'antimarxisme. El dretà **Antoni Alemany**, el mateix **Cañellas**, el PP en ple són els capdavanters a Mallorca de l'anticomunisme militant. No entenem aquesta moda de voler fer el mateix que feren **Franco, Hitler, Mussolini, Pinochet o Videla**, amb els rojos i independentistes: exterminar-los d'un tret al clatell. Tanmateix, per molt que bramïn aquests fills bords del feixisme i el nacional-catolicisme vaticanista mai no podran assolir la "categoría" dels assassins abans esmentats. Fa oi veure com els porcs –els nostres antimarxistes i anticomunistes– es rebolquen dins la merda que surt del cul de capitalistes i dretans. Arruix i **barco de rekilla**, rates pudentes!

• Augmenten les agressions de l'extrema dreta antimarxista i anticomunista. El jove mallorquí d'esquerres i independentista, **Miquel Julià** fou atacat recentment per un escamot d'aquests criminals nazis anticomunistes, especialitzats en apallissar nacionalistes i joves marxistes mallorquins. "*Bases Autónomas*" és el nom del grup que ataca els joves revolucionaris mallorquins de "*Tramuntana Reds*". Segons escriu el periodista Juan Riera Roca (*El Día del mundo* 17-III-96): "*Bases Autónomas* (BBAA) es un grupo calificado como violento y peligroso. La Policía ha llegado a sospechar que jóvenes afines están relacionados con los homicidios, aún sin esclarecer, de Susana Ruíz (muerta en 1993 cuando contaba 16 años) y de David González, acuchillado el 20 de enero, ambos en Madrid".

Alerta, mallorquins, amb la dreta anticomunista que vol repetir els crims de l'any 36! Vigilància revolucionària i organització, per a fer front els feixistes antimarxistes que reviscolen pels nostres carrers!

• Els joves revolucionaris de la penya mallorquinista *Tramuntana Reds* a la qual pertany **Miquel Julià**, són uns independentistes

d'admirar. La majoria es defineixen com a comunistes (autèntics, no de la colla dels Anguita, Tomaso, Ribas i CIA!), anarquistes o, simplement nacionalistes d'esquerres. Cada diumenge que hi ha partit de futbol compareixen a l'estadi **Lluís Sitjar** i animen el nostre equip. Per fer front a les banderes de la dreta, els companys de **Tramuntana Reds** empen tota mena d'estendards i símbols que poden fotre les colles d'*ultrapijos* anticomunistes –els feixistes antimarxistes de *Bases Autónomas*– que saluden a la manera hitleriana. Els joves antifeixistes els freguen per la cara la nostra –la catalana– i, per a empenyar-los més encara la roja amb la falç i el martell. Dretans, feixistes, anticomunistes en general, tota podrida púrria antimarxista sortida dels femers de la inquisició, els criminals repressors de l'esquerra durant quaranta anys de dictadura feixista i nacional-catòlica tremolen, vomiten de ràbia, els surt el fetge per la boca, queden tocats, treuen sabonera pudenta per la boca en veure la falç i el martell! Mala pesta a exterminar, els hereus de Franco i José Antonio! Alerta, vius i esmolar les ungles contra aquesta mala herba –mal no rebentín ara mateix!– que hem d'exterminar amb un bon cop de falç!

• El "gran" nacionalista, l'apostòlic dretà i cavernari **Estades de Montcaire**, un homenet al qual li queia la bava en parlar de "lo nostro" ara escriu dois en castellà en el diari *Baleares* (veure l'escriu *Musiquilla celestial* aparegut el 18-III-96). ¿Basta una petita almoïna per aconseguir que els "patriotes" mudin de llengua? Quina misèria, tot plegat! Botifarra havia de ser!

• El nostre col·laborador, l'escriptor **pobler M. López Crespi** denuncia (*Última Hora* 10-III-96 i *El Día del Mundo* 3-III-96) la podridura de molts dels premis literaris convocats al Principat o les Illes. Tothom sap –i el nostre

col·laborador ho torna a repetir– que moltes editorials nostrades –mitjançant el control dels jurats– donen els premis literaris als seus "enxufats" (si ets de dretes o col·labores amb els espanyolistes del PSOE, més possibilitats tens de prosperar dins del món cultural). Si llepes molt el cul potser que, fins i tot, el girascaques **Andrés Manresa**, et faci una mica de propaganda a les pàgines del segon *ABC* d'Espanya: el pamflet espanyolista i merdós *El País*. Els servils sempre tenen la protecció dels putrefactes i lacais de la monarquia.

Els sectors dretans i reaccionaris de la nostra cultura –tot el conegut l'antimarxisme i anticomunisme nostrat alletat pels supervivents dels antics escamots d'afusellament feixistes– tampoc no perdonen al nostre bon amic el seu compromís permanent amb l'esquerra mallorquina més conseqüent i la lluita per l'autodeterminació (la que no acceptà, en definitiva, les traïdes de la transició). Membres de jurats mallorquins que han fet feina (i cobrat bones pessetes!) per a la dreta més reaccionaria arribaren a afirmar, quan M. López Crespi militava activament en partits autènticament rupturistes: "**Mentre jo sigui viu, aquest esquerranot no guanyarà cap concurs literari a Mallorca**". Desgraciats, pobres caps buits plens de serradís! El nostre col·laborador no necessita de les croses dels feixistots mallorquins, de la podrida i estantissa púrria reaccionaria hereva de la Inquisició! Més de doscents premis literaris ha guanyat al Principat, València, les Illes i l'estranger! Menjau morena, feixistots!

• **Josep Palou** retratà, fa poc, l'espanyolista **José M. Carbonero** d'una manera magistral. Josep Palou ens recorda que: "**L'any passat, a un debat radiofònic, el Sr. Carbonero va afirmar que a Mallorca no ens podem queixar encara que tinguem un dèficit de mil llits d'hospital, o que estiguem a la cua d'inversions estatals en sanitat, perquè la qualitat de vida es mesura per l'expectativa de vida. Doncs bé, no fa gaire s'ha fet públic que Balears té l'esperança de vida més baixa de tot l'estat espanyol. Ha obert la boca el Sr. Carbonero per rectificar? Pots pensar, Carbonero! Ments més que alenes i alenes més que un porc!**", conclou Josep Palou.

• El rei de l'anticatalanisme i l'anticomunisme a Mallorca, el botifarra dretà i antimarxista, **Antonio Alemany**, no deixa de dir collonades una rere l'altra. Ara, a la revista *Ona* (nº 35), afirma, tot cofoi: "**El que passa és que el nom de la llengua que parlem aquí és mallorquí, no és català. El nom científic de la llengua no existeix. Això és una convenció de quatre o cinc senyors**".

• La valenta insubmissió contra l'exèrcit del capitalisme i del centralisme oligàrquic, avança i es consolida. La campanya del nostre amic i company de lluita, **Bartomeu Martí Florit** ha estat i és exemplar. Tomeu Martí ha declarat (*El Día del Mundo*, 21-III-96): "**Sóc independentista i crec que, a Mallorca, l'exèrcit espanyol realitza un paper de força d'ocupació. Paper que li atorga la mateixa Constitució**

quan s'afirma que [la Constitució] ha de proteger la unidad de España".

• La revolta dels nostres joves contra la justícia burgesa, contra l'exèrcit capitalista i imperialista d'ocupació, s'accentua. El jove **Juan David Castro**, va enviar una carta al jutge dient que no reconeixia cap tribunal que el volgués jutjar per negar-se a fer el servei militar. Molts joves de l'**Assemblea Antimilitarista d'Insubmissos** donen suport a **Juan David Castro**. Mentre els partits de la monarquia (PP, PSOE, P"CE-Izquierda Unida, etc), els venuts que vincen l'espina davant el rei per un plat de lleties, els nostres joves, més valents que tots els vividors de la política, donen exemple de patriotisme i d'esperit revolucionari autènticament d'esquerres. Ara anam! Arruix, servils!

• **Ignasi Ribas**, l'ex-dirigent carrillista (P"CE) que acceptà la monarquia borbònica i "la sagrada unidad de España" en temps de la transició, ara diu mentides dois en unes declaracions a la revista *Ona* (nº 35, pàg. 6) en negar el paper de l'OEC en la lluita contra el sistema. Aquest element declara: "Cal ressaltar la presència de partits minúsculs: l'esquerra del PCE com el Part del Treball (PT) o el Moviment Comunista de les Illes (MCI)". no anomena l'OEC. Quin paràlot! Es deu pensar que tots els revolucionaris d'aquell temps i som morts! Tothom sap que l'**Organització d'Esquerra Comunista (OEC)** era l'organització comunista més gran d'aquella època (ja sabem que el P"CE de Ribas no practicava una política comunista). Quants silencis, mentides dels que enterraren la bandera heroica del socialisme i el republicanisme històric en temps dels pactes amb els feixistes reciclats! Quina barra!

• El grup mallorquí musical **Mayurca** ha anunciat l'aparició d'un nou compact-disc dedicat a poetes mallorquins contemporanis. Segons informa **Toni Roca** portaveu del valent conjunt musical –independentista i revolucionari– el disc sortirà aquesta primavera tardor. Els poetes mallorquins escollits per **Al Mayurca** són: **Vicenç Calonge, M. López Crespi, Tomeu Martí i Rafel Crespi**. La poesia mallorquina contemporània està d'enhoratona! Endavant les-atxes, que d'estem mestre Llompart! Ω

Immigrant! Els teus fills són tan mallorquins com els fills dels mallorquins. Exigeix escoles catalanes al teu poble o barri.

**L l i b e r t a t
C A S T E L L À O P T A T I U**

**No a la imposició del castellà
Castellà voluntari i optatiu**

S O M A E U R O P A

**Volem l'anglès o l'alemany
millor que no l'espanyol**

**A Castella castellà
A ca nostra, català**

Gloses

Judici a la llibertat

CLIMENT GARAU DE LLUCMAJOR

El dotze de març va ser a dos senyors jutjarien perquè ells s'oposarien a s'aigua defensar-la. El fet de trasbalsar-la de sa font inicial podia causar molt mal en cas de desviar-se.

Les grans venes de Sencelles cap a sa Pobla se'n van; allà s'aprofitaran per regar ses patateres. També riques mongeteres tot en grossa quantitat, un terreny bo i ben regat, molts milions en treuen d'elles.

En Sastre i en Florit s'oposaren al projecte, aigo se mereix respecte per esser de gran profit. Es terreny està servit tal com Déu va senyalar, es voler-ho espanyar això no té cap sentit.

Ara estan esperant des jutge seva sentència, ell que és home de solvència tots dos 'nirà alliberant. Els motius 'niran sobrant per la seva absolució 'sent personal de raó els drets ells van defensant.

Si com ells molts n'hi havia a dins Mallorca, es pot dir, un molt pla i net camí, sa gent el trepitjaria. No hi hauria lladronia, ni tampoc estafador, un món de satisfacció es poblador el viuria.

Oh, digne Joan Florit, editor del gran diari, de tot en fas inventari d'allò que ha succeït. Tu saps alçar un fort crit exigint sa gran justici, te vol duu al precipici de Sencelles s'homo ric. Ω

El colonialisme visible te mutila sense dissimular: te prohibeix dir, te prohibeix fer, te prohibeix esser. El colonialisme invisible, en canvi, te convenç del fet que la servitud és el teu destí i la impotència la teva naturalesa; te convenç que no se pot dir, no se pot fer, no se pot esser.

PARLEM LA LLENGUA DE LA NOSTRA TERRA

L'ESTEL de Mallorca

N'Aznar, entre pactes i governera

ES GALL

N' hi havia de governera, molta en tenia n'Aznar! I ara li diuen: Espera, que hauràs de tornar enrere, si passes aquest llinar.

Espanya és un galliner on hi canten molts de galls; no hi ha pau ni vivim bé, si un capona cridaner els altres com a vassalls.

Seixanta anys fa que messions posaren els assassins, per sotmetre amb els canons tots els drets d'unes nacions... Mataren molts mallorquins!

I n'Aznar amb majoria de vots, com qui va de festa, ara inflat compareixia per llevar autonomia a catalans i a la resta.

Però el poder ve dels vots com la claror ve del sol. Ara, Aznar, tu ja no pots fer Espanya a antull i assots... Cal que comptis amb Pujol!

Vidal-Quadras sa punyeta sempre li feia a Pujol; però aquest que és ben geneta ara el deixa a la cuneta, perquè presidesqui el dol.

Vet la lluita, vet la guerra, cal construir la nació contra un Estat que s'aferra amb usura a nostra terra i li xucla sa saó.

Ens cal tenir visió i manya: O són lliures, sobirans o comanden dins Espanya els Països Catalans! Ω

La cultura i al ciència

"La malaltia occidental exigeix un tractament més afectiu que no pas intel·lectual." (August Comte, matemàtic i filòsof francès, fundador del positivisme, 1798-1857.)

"... car los homes... estan llongament per aprendre ciències d'enteniment, e no ciències d'amor e de bondat. E per això se segueix enjúria e pecat e gran damnatge a molts amadors de saber; car aitant com més saben sens amar bondat, aitant han major manera de fer mal e d'enganyar e traïr los uns los altres."

"Quan l'amic (el cristià) fou guarit de l'embriaguesa d'amor e hagué discreció e raó per prudència e justícia, la gran bondat d'amor, que tota estava en l'amar de l'amic quan era embriac per amor, se dividí entre recordar, entendre e amar, e l'amor fou menor en l'amar, e l'amar quedà malalt, e desitjà l'amic ésser embriac d'amor." (*Arbre de filosofia d'amor*, Ramon Llull "català de Mallorca", 1235-1316.)

"La ciència infla, però l'amor fa créixer." (St. Pau, predicador jueu, a 1a. Corintis 8:1.)

"El científic actual és una barreja de psicòleg i policia qui estudia amb extraordinària minuciositat el significat d'expressions facials, gests i tons de veu, els efectes de les drogues que obliguen a dir la veritat, la terapèutica del *shock*, hipnotisme i turment físic; i si és químic, físic o biòleg, sols es preocuparà per aquelles rames que dins la seva especialitat serveixen per a matar..." (De la novel·la futurista *1984* de George Orwell, escriptor i periodista, on fa una esmolada sàtira dels totalitarismes i la decadència humana.)

"Els invents humans han avançat de segle en segle. La bondat i malícia del món són, en general, les mateixes."

"Quants éssers ens han permès de descobrir els

llarga-vistes que abans no existien per els filòsofs! Atacaven perversament l'Escriptura Sagrada, quan ella parla del gran nombre d'estels, i deien: "No n'hi ha pas més enllà de les 1.022, nosaltres ho sabem..." (Blaise Pascal, 1623-62, savi i matemàtic, a *Pensées*.)

"A l'Evangeli hom no llig que Jesucrist digués: "Us tramet l'Esperit Sant perquè us alligoni al voltant del decurs del sol i de la lluna." I és que volia fer cristians, no pas matemàtics." (St. Agustí, bisbe d'Hipona, 343-430, durant la caiguda de l'Imperi Occidental, a *Cogitationes*.)

"La instrucció és l'única riquesa que els tirans no poden pas prendre. Sols la mort pot apagar la lluernia de la coneixença que és a dins tu. La veritable riquesa d'una nació no rau en el seu or ni argent, sinó en la instrucció, saviesa i rectitud dels seus fills." (Jibrán Khalil, escriptor i poeta libanès, 1883-1931.)

"En cert sentit, cada nova màquina o tècnica capgira totes les altres pre-existents, en permetre'ns formar-hi noves combinacions. El nombre de combinacions creixen geomètricament... cada nova combinació pot ésser considerada per ella mateixa com una nova supermàquina."

"Quins seran els trets de les organitzacions de la societat superindustrial?". El mot clau -diu Bennis- serà l'adjectiu "temporal"; hi haurà sistemes temporals adaptables i ràpidament variables... els executius i mànagers faran de coordinadors de diversos equips de treball i els intercomunicaran, tot traduint i interpretant llurs respectius llenguatges. En aquet sistema, diu Bennis, les persones es diferenciaren no pas verticalment, conforme a llur estatus i paper, sinó flexiblement i funcional, segons les aptituds i la instrucció professional." (Alvin Toffler, al seu famós llibre *El shock del futur*.) Ω

A D E C

ASSOCIACIÓ EN DEFENSA DE L'ETIQUETATGE EN CATALÀ

EVOLUCIÓ LEGAL DE L'ETIQUETATGE EN CATALÀ

- 15-09-83 Es promulga el Decret 389/1983 al D.O.G. Art. 1r i únic: Les dades obligatòries i facultatives de l'etiquetatge dels productes que es distribueixen en l'àmbit territorial de Catalunya figuraran en els idiomes català o castellà o bé en ambdós idiomes.
- 23-11-83 El Govern de l'Estat fa un requeriment d'incompetència a la Generalitat de Catalunya.
- 25-01-84 El Govern de l'Estat planteja un conflicte positiu de competència que és admès a tràmit pel Tribunal Constitucional i provoca la suspensió de la vigència i de l'aplicació del decret.
- 19-07-84 El Tribunal Constitucional aixeca la suspensió i, per tant, queda plenament en vigor fins al pronunciament de la sentència.
- 19-04-88 Es publica la sentència núm. 69/1988, que finalment dona llum verda definitiva a les etiquetes comercials en català.

ADEC. Hotel d'Entitats. c/ Empordà, 33 Planta 8, Despatx 11 «Edifici Piramidon» • Barri de la Pau • 08020 Barcelona Telèfon (93) 278 02 94 ext. 3811 • Fax (93) 278 01 74

Josep Mascaró Pasarius,

Medalla d'Or de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears 1996

Josep Mascaró Pasarius rep de mans del president Soler la Medalla d'Or de la Comunitat Autònoma, en un acte celebrat a Ciutadella de Menorca.

A proposta del president de Govern Balear, l'executiu aprovà el 15 de febrer passat la concessió de la Medalla d'Or de la Comunitat Autònoma a Josep Mascaró Pasarius pels seus mereixements intel·lectuals, d'investigació i salvaguarda de la toponímia de les illes Balears, i per la contribució dels seus treballs a la defensa, catalogació i concreció del llegat arqueològic de les nostres illes.

Josep Mascaró Pasarius, nat a Alaior (Menorca) l'any 1923, està considerat com una de les principals autoritats en el camp de la investigació arqueològica i toponímica de les illes Balears.

De formació autodidacta, Mascaró Pasarius ha duit a terme una important labor investigadora tant a Mallorca com a Menorca. La seva incansable recerca li ha permès descobrir gravats ruprestres, dòlmens, pujols fortificats i reductes prehistòrics costaners, així com restes de noves taules.

La seva obra intel·lectual ha aportat a la cultura de les nostres illes importantíssims repertoris complets, inventaris, catàlegs i sistematitzacions taxonòmiques d'un valor incalculable. De la seva obra ingent, destaca el *Corpus de toponímia de Mallorca* i el *Mapa General de Mallorca*, obres a les quals va dedicar deu anys de la seva vida.

Són nombrosos els premis que Mascaró Pasarius ha guanyat al llarg de la seva vida. En destacam el Jaume I d'investigació de l'Institut d'Estudis Catalans, aconseguit en dues ocasions el 1957 i el 1983; el Ciutat de Palma (1962); el Josep Puig i Cadafalch d'arqueologia (1964); el Joan Ramis i Ramis de l'Ateneu de Maó (1968); el d'arqueologia balear Luis R. Amorós (1972); i el Sanchis Guarnier (1989).

Mascaró Pasarius és actualment membre de la Real Academia de la Historia y de las Bellas Artes de San Fernando amb seu a Madrid, de la Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Sebastià de Palma i també de l'Institut Menorquí d'Estudis. Ω

De panades, robiols i crespells

ANTÒNIA SERRANO I DÀRDER
autora del llibre *Les receptes de na Tonina*

A Mallorca sí que en sabem, de festejar la Pasqua, gastronòmicament parlant vull dir. Quin bé de Déu aquest ramell de receptes que formen un esplèndid regal per al nostre paladar. Podrien intentar reconstruir l'activitat d'una casa pagesa i fer una pinzellada de com era la cuina pasqual antany referint-nos a les panades robiols i crespells.

Cada poble o, més ben dit, cada casa s'omplia de flaire d'exquisiteses culinàries que es barrejava amb l'olor de net. Les madoles havien emblanquinat, netejat i donat petroli als mobles. Els cossiols de fulles i les clíviues guarnien l'aiguavés de davant.

Les dones començaven ben prest a pastar, primer les panades després els robiols i més tard els crespells.

De pasta dolça, de pasta llisa o de pasta tovada, les panades com fetes amb un torn de gerrer, s'omplien de tallades d'anyel salprebades, quatre o cinc de xulla i un parell de trossets de sobrasada. Un poc de pasta ben aplanada per fer la tapadora i, apa!, amb molta cura fer les pessigades, que quedin unes panades ben presents, com de concurs. Abans d'enfornar no s'oblidaven de fer-hi un foradè a damunt; per allà traurien el baf i, una vegada cuites trabucades damunt-davall treurien el suc que havien fet i quedarien ben seques perquè no es perdessin.

Llavors ja podien envestir amb els robiols. La massa havia reposat, ara ja era ben manejadissa. Amb l'aprimador de fust –lluent i polit pel pas dels anys i pel contacte amb l'oli i la massa– aprimaven pastonets donant-los forma rodona. La padrina, que era la que més en sabia, havia trempat el brossat –clovella de llimona sucre, canyella i un ou o dos– per farcir els robiols. També en farcirien de cabell d'àngel, fet dos dies abans d'una carabassa disforja que havien cullit d'una carabassera del corralet. Ah, però fent los un senyal per distingir els de brossat dels de cabell d'àngel.

A la fi arribava el torn dels crespells! Els infants, que borinejaven ja feia estona al voltant de la taula, esperaven impacients que els deixassin actuar. La padrina, més pacient, els comportava i amb l'aprimador estenia una bona porció de pasta fins era com un diptè de gruixa. Els joves pastissers, armats de motlles en forma d'estrelles, peixets i llunes, tallaven la pasta i la col·locaven damunt les llaunes. A vegades, els crespells s'espenyaven abans d'arribar a la llauna i la padrina ho juntava a les retalladures i més pasta que agafava de dins el ribell, ho tornava aprimar i altra vegada a tallar estrelles, peixets i llunes.

De bon matí, l'amo calava foc al forn, procurant tenir-lo be ablatat i atiat fins que era ben calent. Llavors, i adesiara, remena va la caliuera amb un burjó fins que es consumia gairebé tot el caliu i el paladar del forn tornava ben blanc.

Només restava escombrar el forn, retirant les restes del caliu i les cendres a una vorera, tancar el cendrer amb una teul mullada d'aigua i ja estava a punt per enfornar.

Però aquí no s'acabava tot, havien de tenir cura que el forn no tingués massa furiada i no es cremàs cap llaunada; o que el forn no perdés massa calor i no cogués bé.

A les cases que no hi havia forn duien tot el recapte damunt una post coberta amb un llençol blanc a coure a casa d'altri, fos un particular o un establiment públic.

Les panades, que en cap cas no es començaven a menjar que no haguessin tocat glòria el Dissabte Sant, les havien de començar a menjar per tal que durassin fins al dia del Pancaïtat, perquè sin hom diria que n'havien fet poques la qual cosa seria en detriment de la bona fama, econòmicament parlant, i això sí que no es podia consentir. Ω

L'ESTEL de Mallorca

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom.....
 Adreça.....
C.P.....
 Població.....
 C.I.F.....Tel.....

M'interessa una subscripció
ANUAL 3.000 PTS

Rebut domiciliat a un banc o caixa

Banc/Caixa.....
 Adreça.....
 Núm. entitat.....Núm. sucursal.....
 Compte núm.....

Firma

**Ompliu aquesta tarja i enviau-la al
 Apartat de Correus 124
 07600 s'Arenal de Mallorca**